

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

179
2 Double
Dansk Skoleminne

BORGERDYDSKOLEN PAA CHRISTIANSHAVN.

1858.

GRUNDPLAN FOR SKOLENS UNDERVIISNING.

GRUNDPLAN
FOR
SKOLENS UNDERVIISNING,

FRA FORBEREDELSES- TIL AFGANGSCLASSEN.

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGSPRØVERNE FOR STUDERENDE OG REALDISCIPLE
OG AARSPRØVEN

I BORGERDYDSKOLEN PAA CHRISTIANSHAVN,

fra 2den til 9de og fra 16de til 20de Juli 1858,

UDGIVET TILLIGEMED SKOLEEFTERRETNINGER

AF

Prof. M. HAMMERICH,
SKOLENS FORSTANDER.

KJØBENHAVN.

LOUIS KLEINS BOGTRYKKERI.

Grundplan for Skolens Underviisning, fra Forberedelses- til Afgangsclassen.

FORORD.

Den her meddeelte Underviisningsplan er ikke, som de tidligere meddeelte, en Beretning om Underviisningens Gang i det sidst forløbne Skoleaar, heller ikke en Plan blot for det næste Aar, men saa at sige Skolens Normalplan. Den er forberedet ved Forhandlinger paa Lærermøder, dels de i tidligere Programmer (navnlig Progr. f. 1855) omtalte, dels en Række Faglærermøder i indeværende Aar; den angiver i sammentrængt Form de Grundsætninger og Vedtægter for Underviisningen i de forskjellige Fag og Classer, der lidt efter lidt have faaet Hævd, tilligemed de senest aftalte Forandringer eller nærmere Bestemmelser; det Blivende og Gjennemgaaende er, saavidt muligt, fremhævet fremfor det Tilfældige, som f. Ex. Brugen af dette eller hiint Læremiddel, hvor der kan være Valg imellem flere lige hensigtsmæssige eller maaskee lige uhensigtsmæssige. En vis Frihed for Læreren til at undervise saaledes, som han kan gjøre sit Fag frugtbarst for Classen, er en af Hovedbetingelserne for god Underviisning. Forsaavidt der heraf skulde følge Afvigelser fra det Vedtagne, vil det være saameget lettere at træffe Aftale derom, nu da den almindelige Plan for alle Fag og Classer foreligger i en overskueligere Form.

Det er tildeels det Offentlige, som, gennem Lovbestemmelserne om Lavalder og Examenfordringer ved Afgangen, foreskriver saavel Underviisningens Forgørelse i mange forskjellige Lærefag som dens

Omfang i hvert af dem og derved ogsaa middelbart Aarsclassernes Antal. Efterat imidlertid Afgangsprøven er, under offentligt Tilsyn, henlagt til Skolerne selv, have disse faaet en Indflydelse paa Underviisningens Indhold og Begrændsning, der vil sætte dem bedre istand til at virke som Dannelsesanstalter; jo høiere Underviisningen stiger, desmere kan en saadan Frihed komme det enkelte Fag til Gode, og des uundværligere er den. Indenfor de saaledes udenfra eller indenfra afstukne Grændser, er det Skolernes Sag at fordele Lærestoffet naturligt efter de forskjellige Aldre, bringe det Samtidige i Forbindelse og, under Fagenes Mangfoldighed, gjøre Underviisningen paa ethvert Trin saa grundig, frugtbar og dannende som muligt.

Med Hensyn til dette Sidste maa jeg henvise til Program for 1847 „Om den rette Grundighed, i Anledning af den store Trængsel af Lærefag især i de lærde Skoler.“ Der er i den nedenfølgende Plan efter Omstændighederne gjort en og anden Anvendelse af den Grundsætning, her udtales, nemlig at indskrænke den ligelig udtyndede Haandbogslærdom og med en saameget sikkrere Indprentning af de ledende Grundtræk at forbinde umiddelbart Kjendskab til Dele af Videnskabens Stof i dets Fylde. Hvad saaledes en Samling Læsestykker (understøttet af Grammatik og Glosebog) er og altid har gjældet for at være i Sprogfagene, det Samme er i Litteraturhistorien Prøver i Vers og Prosa, i Historien Fortællinger efter Øienvidner, i Naturhistorien Betragtning eller Beskrivelse af Naturgjenstande osv.: en fælleds Læregjenstand, der kan fængsle de bedre som de mindre Begavede og vil sætte deres Iagttagelse og Eftertanke i selvstændig Virksomhed, — med større eller mindre Udbytte efter Evnernes Beskaffenhed og med en Høst, som endnu meest kun groer under Jorden, men altid med det Udbytte, at de selv see ind i den Virkelighed, som Videnskaben stræber at forklare, og faae Veiledningen kjær tilligemed Gjenstanden. Meget maa overlades til eget Arbeide efter Lyst og Leilighed, og især i denne Retning kan Skolens Bogsamling komme til væsentlig Nytte; men det gjælder om, at Alle itide føres paa den rigtige Vei, og at selv de, der endnu ikke kunne eller ville gaae videre paa egen Haand, ledes frem, saavidt de kunne komme.

Angaaende Indprentningen saavel af Lærebøgerne, de systematiske Udtag af Videnskabens Resultater, som af de Dele af Stoffet, der kunne

meddeles i en vis Oprindelighed, maa jeg henvise til en Tilskrift til Lærerne, aftrykt i Program for 1855, der, med nærmest Hensyn til de lavere Underviisningstrin, omhandler Vigtigheden af at stille nøjsomme, men bestemte Fordringer og saavel ved Afhøringsmaade som ved Bedømmelse at lægge mere Vægt paa det, der kunde og skulde læres netop til den Dag, end paa de mulige Forkundskaber. Under den store Mangfoldighed af Læregjenstande er man herved sikrest paa at holde det Ene ud fra det Andet, at faae Alle med, selv om de før havde forsømt, og at have Noget at støtte sig til under den friere meddelende eller indøvende Underviisning, som skal give Kundskaberne Sjæl. Meddelelse maa forenes med Indøvelse, og begge maae have noget Fast og Staaende, tilmed enhver af Disciplene Indprentet at dreie sig om; det er denne Kjerne, der efter Lærernes Gaver og Disciplenes Nemme skal rigere udfoldes ved Fortælling eller Forklaring og tilegnes ved selvvirksom Anvendelse. Men netop de smaa bestemte Fordringer føre uvilkaarligt til en saadan friere Underviisning, medens den hyppigere Gjentagelse ved Afhøringen, som ligeledes bliver en Følge af Nøisomhed og Bestemthed i Fordringerne, gjør at Lærestoffet fattes og huskes saa meget bedre: igrundern begynder man først at lære en Ting, naar man allerede kan den.

Der er i det Følgende givet Antydninger om Anvendelsen af de forskjellige Underviisningsmaader: Gjennemgang forud, navnlig ved Alt, der ikke er Gjentagelse eller simpel Anvendelse af det tidligere Lærte, Overhøring, friere mundtlig Underviisning eller oplysende Fremviisninger, Forespørgsel, Medvirkning eller indbyrdes Veiledning fra Disciple-nes Side, Skolearbeide og Hjemmearbeide, skriftlige Udarbeidelser, Repetition i større eller mindre Afsnit osv. Det kommer an paa at gjøre Et og det Samme, med al Afvexling i Maaden.

Classerne her i Skolen ere saaledes fordeelte, at Forberedelsesclassen og 3die, 2den, 1ste Underklasse ligge forud for det Trin, hvor de kongelige lærde Skoler begynde; 2den og 1ste Fælledsclassen svare omtrent til disse Skolers I og II; derefter følger 2den og 1ste Realclassen (toaarig) og, i den studerende Linie, 5te (lig III), 4de (lig IV), 3die (lig V), Overgangsclassen (lig VI) og Afgangssclassen, toaarig (lig VII).

MODERSMAALET.

Om Underviisning i Modersmaalet handle Skolens Programmer for 1852 (1. Alm. Synspunkter), 1853 (2. De forskjell. Underviisningstrin; 3. Underviisning i dansk Litteratur), 1855 (4. Øvelser i mundtlig Fremstilling); om Læsning af Svensk i et Par Mellemlasser, i Forbindelse med Modersmaalet, s. Nord. Univ. Tidsskr. I, 1, S. 81 ff.

Læreren i Dansk har særlig Opfordring til, ved given Leilighed, at henlede Opmærksomheden paa Skolebibliothekets Udvalg af Digterværker.

I Skolen følges i det Hele den gjængse Retskrivning (med stumt *e* kun til at antyde Bøiningen, Fordobling af *e*, *i* og *u* efter de sædvanlige Regler osv.).

Da Modersmaalet ikke, som de fleste andre Fag, har bestemte gennemgaaende Læremidler, heller ikke en længe hævdet Fremgangsmaade at støtte sig til, er dets Behandling og enkelte Bestanddele gennem de forskjellige Classer her angivet saameget fuldstændigere.

Forberedelsescl. 9 Timer. Bogstaver, Stavning, Læsning, efter Disciplenes forskjellige Udviklingstrin; de skulle her i Classen bringes til at læse reent og flydende. For de Fremmeligere: Gjenfortælling af Smaahistorier, Børnevers udenad, Staveøvelser i det Læste, Afskrift paa Tavle efter Bogen. — Ved Forklaring eller Samtale stræber man at vække Børnenes Sands og Eftertanke, udvide deres Forestillinger og saaledes forberede dem til den senere efterhaanden indtrædende Fagunderviisning.

3. Undercl. 8 T. Hver Dag Indenadslæsning, med dertil hørende Meddelelser og Forklaringer i Samtaleform; Staveøvelser i nogle faa Linier af Lectien, som Disciplene gennemgaae med hverandre, to eller tre sammen; Chorlæsning af Lectien til næste Dag. Udenadlæren af Smaavers. Nedskrift paa Tavlen, i Begyndelsen efter Bog, senere af de udenadlærte Vers efter Hukommelsen, men endnu ikke fri Dictat, da denne, for tidlig anvendt, kun leder til en usikker Famlen, hvorved let netop Feilene sætte sig fast; af og til Øvelser efter Krossings Opgaver. En Time om Ugen Gjenfortælling af Nordens Sagnhistorie, som forud bliver mundtlig fortalt af Læreren (s. Progr. f. 1844 S. 25; 1855 S. 11—12).

2. Undercl. 8 T. Læsning, Vers, Gjenfortælling af Nordens Sagnhistorie, omtrent som i forrige Classe. Nedskrift efter Hukommelsen af det Udenadlærte begynder her at afvexle med Retskrivning efter Dictat. Af og til forelæses af en underholdende Børnebog, en Reisebeskrivelse o. d.

1. Undercl. 6 T. Fortsættelse med Indenadslæsning, Vers udenad, Gjenfortælling af Fædrelandshistorie. Retskrivning efter Dictat. Forelæsning af Reisebeskrivelser, historiske Fortællinger o. d.

2. Fælledscl. 3 T. Læsning (i Funchs Læsebog); Vers udenad (af samme Bog). Dictat, hvorved her foruden Retskrivning ogsaa Brugen af Skilletegn indøves. Mundtlig: Smaafortællinger, Folkesagn o. d. efter eget Valg (s. Progr. f. 1855 S. 12—13). Sætningslæren og Læren om Skilletegn læses efter Krossings Schema; de almindelige grammatiske Begreber og Kunstord forklares og indøves dog nærmest af Læreren i Tydsk (jfr. Progr. f. 1852 S. 11—15).

1. Fælledscl. 3 T. Læsning, her og i de næste Classer, kun leilighedsviis, af Bøger, som Skolen har anskaffet i et større Antal Exemplarer. Vers udenad. Skriftlig: foruden Dictat her tillige Gjengivelse af noget forud Fortalt eller Forelæst; mundtlig: Smaafortællinger efter eget Valg. Nordens Gudelære fortalt og gjenfortalt. Forelæsning af Aladdin og lignende Digterværker.

Ved Læseøvelserne og ellers leilighedsviis ønskes, i denne og de følgende Classer, Opmærksomheden jevnligen henledet paa Ordenes Grundbetydning, forskjellige Bemærkelser, indbyrdes Slægtskab og Afledning, deres Anvendelse i Talemaader og Ordsprog o. d.; saavidt muligt skulle Disciplene selv hjælpe med til at finde og ordne Stoffet for saadanne Sprogøvelser (jfr. Progr. f. 1853 S. 9—10).

2. Realcl. 3 T. Vers udenad, som Romancer af Oehlenschläger, Chr. Winther o. d. Stile at skrive hjemme, snart Gjengivelse af noget Læst eller Forelæst, snart Beskrivelse af noget Kjendt, undertiden ogsaa friere Opgaver, hvorved Indbildningskraften sættes i Virksomhed, eller saadanne, hvor Stoffet ligger forhaanden i den daglige Erfaring og de historiske, geographiske, naturhistoriske Skolefag (ikke moralske Opgaver, ikke frittende om Disciplenes Feriemorskab eller Sligt); en Gang om Maaneden Prøvedictat; jevnligen gjentages de vigtigste Retskrivnings- og Kommateringsregler. Mundtlig: Smaafortællinger og Beskrivelser.

Nordens Gudelære repeteres og der meddeles et kort Omrids af den græske (med Henviisning til Thorvaldsens Museum og lignende Samlinger). Forelæsning af Comedier og andre Digtværker. Sidst i Skoleaaret, om Tiden tillader det, oplæses, oversættes, tildeels læres udenad nogle lette svenske Læsestykker og Vers (bl. A. efter Skand. Selskabs Udvalg, hvoraf Skolen har anskaffet en Deel Exemplarer); herved bliver tillige Leilighed til etymologiske Oplysninger, som de ved forrige Classe antydede.

1. Realcl., Toaarsclassen. 3 T. Dansk Litteratur, ved et Udvalg af ældre og nyere Digtninger, som af Kjæmpeviserne, Kingo, Holberg, Baggesen og Oehlenschläger osv., aarlig et sammenhængende Afsnit: disse dicteres, gennemgaaes og læres udenad som Grundlag for Meddelelser om Forfatteren og hans Værker samt Oplæsninger af disse (jfr. Progr. f. 1853 S. 15—30). Udarbejdelser i Modersmaalet, dels som Gjengivelse af forelæste Romancer, Skildringer, Fortællinger eller af de mundtlige litterærhistoriske Meddelelser, dels som friere Afhandling over culturhistoriske, geographiske og lignende ved Skolens Lærefag oplyste Emner; af og til Dictat. Der læses en Sproglære (Flors) og nogle Stykker ældre Dansk (i Brandts Læsebog, hvoraf Skolen har en Snees Exemplarer); Svensk, ved Oplæsning, Oversættelse, tildeels Udenadlæren af Fänrik Ståls sägner og prosaiske Læsestykker (angaaende Fremgangsmaaden s. Univ. Tidskr. I, 1, S. 88 ff.). Leilighedsviis Sammenligninger mellem Modersmaalet og Svensk, Tydsk, Engelsk, for at oplyse de almindelige Sprogforhold.

5. studer. Cl., Forts. af 1. Fælledsclassen. 3 T. Omtrent som i 2den Realclassen, altsaa: Vers udenad, f. Ex. Romancer af Oehlenschläger og Christian Winther, Wessels comiske Fortællinger o. d. Stile, snart Gjengivelser, snart lette Beskrivelser, af og til friere Opgaver; Dictat. Mundtlig: Smaafortællinger og Beskrivelser efter eget Valg. Nordens Gudelære og et Omrids af den græske (Thorvaldsens Museum). Forelæsning af Comedier og andre Digtværker, snart ved Læreren, snart ogsaa ved Disciplene. Leilighedsviis etymologiske Oplysninger (s. 1ste Fælledscl.).

4. studer. Cl. 2 T. Vers udenad, som Kjæmpeviser, fædrelands-historiske og andre Romancer, Wessels Fortællinger o. d. Stile, som Gjengivelser, Beskrivelser, lette Afhandlinger, hvortil de forskjellige

Skolefag kunne give Stof, eller hvor nærmest Indbildningskraften sættes i Virksomhed. Mundtlig: en historisk Fortælling, Reisebeskrivelse o. d., tildeels med fælleds Opgave, saa at den Ene kan tage Traaden efter den Anden. Forelæsning af Holberg, Oehlenschläger, Blicher og andre Forfattere. Svensk, ved Oplæsning og Oversættelse af lette Læsestykker (efter Skand. Selsk. Udvalg, hvoraf Skolen har anskaffet Exemplarer) og Udenadlæren af Vers (efter Progr. f. 1856: „Svenske Digte af Bellman, Tegnér, Runeberg“); i Forbindelse dermed etymologiske Oplysninger s. o.

3. studer. Cl. 2 T. I denne og næste Classe gennemgaaes en Deel af Fædrelandets Litteratur omtrent som i 1ste Reald., ved Udenadlæren af udvalgte Stykker, Oplæsning og Meddelelser om Forfatterne og deres Værker. Skriftlige og mundtlige Øvelser omtrent som i forrige Classe. Svensk ligeledes; her læses tillige nogle efter Indhold og Sprogform udsøgte Stykker af Brandts Læsebog i ældre Dansk (Exemplarer anskaffede for Skolen); i Forbindelse dermed etymologiske Oplysninger med Hensyn til Afledning, Sprogbrug og Grundbetydning, Slægtskab mellem Ordene o. d.

Overgangsc. 2 T. Fortsættelse af Fædrelandets Litteratur, indtil den nyere Tid, jfr. forrige Classe. Skriftlige og mundtlige Øvelser, med noget friere Opgaver, i Henhold til den samtidige Underviisning i Historie, samt Litteratur- og Kirkehistorie, Geographi, Naturhistorie osv. Undertiden Svensk og Ældre Dansk.

Afgangsc., Toaarsklasse. 2 T. Som Udarbejdelser i Modersmaalet: Afhandlinger over litterære, cultuurhistoriske, mythologiske og andre friere Emner; Udkast til lignende Afhandlinger; Oversættelser af Tacitus, Horats og andre, lidt vanskeligere Forfattere. Mundtlige Øvelser, som oftest med fælleds Hovedopgave, men indenfor denne frit Valg af Emne for hver Enkelt (jfr. Progr. f. 1855 S. 13—25); Skolens Bogsamling bliver herved flittig gennemsegt og benyttet. Mønstre i fortællende, beskrivende, udviklende eller talerisk Stil forelæses og gennemgaaes med Hensyn til Stoffets Ordning, Fremstillingsmaaden og de enkelte Udtryksmidler.

LATIN.

Latin og Græsk høre til de Fag, hvor der er al Anledning til at minde om, at der ved Overhøringen nærmest bliver at lægge Vægt paa hver Dags særskilte Fordringer, fremfor hvad der hører til Forkundskaber og tidligere skulde være lært; fremdeles: at der, hvad Forberedelsen i Hjemmet angaaer, ikke for tidlig maa gjøres Regning paa Brug af Lexicon eller lignende Selvhjælp, endside fremmed Hjælp.

Til Lettelse ved Indprentningen af den latinske Syntax er i et Exemplar af Madvigs Grammatik understreget for hver syntaktisk Regel et enkelt Exempel, der skal læres udenad; til dette holde da Lærerne sig i de forskjellige Classer.

Der savnes i høi Grad en Lærebog, som (enten i Forbindelse med omstændeligere Meddelelser, og da tydelig udskilt fra disse, eller udelukkende) giver Grundtrækkene af Mythologi, Antiquiteter, Litteraturhistorie saa nøisomt, at man billigviis kunde fordre dem fuldstændig indprentede af Alle og dertil efter Leilighed knytte, hvad Aarets Forfatterlæsning og personlige Vilkaar ved Underviisningen maatte give Anledning til at medtage udførligere.

1. Fælledeci. 6 T. I en Læsebog (Bergs og Møllers) omtrent 40 Sider. Oversættelsen saa ordret som muligt; hver Dag prøves særskilt ogsaa i Lectiens enkelte Gloser, og jevnlig gjentages de sædvanligste (en Glose maa nødvendig nævnes med mere end een, høist to Betydninger). I første Halvdeel af Aaret oversættes de danske Exempler i Læsebogen mundtlig paa Latin, i andet Halvaar tildeels ogsaa skriftlig; Øvelser i at omsætte fra Activ til Passiv o. d. Formlære (Madvigs, med Forbigaaelse af det Meste af hvad der er trykt med mindre Bogstaver); hyppig Gjentakelse af Paradigmerne.

5. studer. Cl. 9 T. I Cornelius Nepos omtrent 80 Capitler; helst vælges saadanne Levnetsbeskrivelser, som ere Disciplene bekendte fra Historien. Der oversættes saavidt mulig ordret, for at fremhæve og fastholde de enkelte Glosers sædvanlige Betydning; ved Leilighed indprentes gjængse Talemaader, som „gratias agere“ o. d., og gjenkaldes de sædvanligste Gloser. Formlæren (efter Madvigs større Grammatik); enkelte Hovedregler af Syntaxen tages mundtlig, men kun til Oplysning af forekommende Tilfælde og for at lette. Simple Stile, af og

til ogsaa paa Skolen, blandt Andet for at veilede til den første Brug af Lexicon og Grammatik; Omstile eller Rettelse af de understregede Feil; saaledes ogsaa i de følgende Classer.

4. studer. Cl. 8 T. Cæsars Bellum Gall. 50—100 Capitler; Ciceros Taler c. 25 Capitler. Saavidt Tiden tillader, maae her og i den følgende Classe Disciplene være medvirkende ved Foretydningen af næste Dags Lectie; den saaledes fastsatte Oversættelse læres hjemme med dertil hørende Gloser og Analyse. Af Ciceros Taler læres Noget udenad, af hvad der forud er læst, eller Stykker af Lectien tages fra Dansk paa Latin. I Grammatik repeteres Formlæren, af Syntax læses Casuslæren og de vigtigste Regler af Sætningslæren (nærmest gennem Exemplet s. o.). Lette Stile, der slutte sig til Grammatikken, af og til ogsaa paa Skolen; Omstile eller Stilerrettelse som i forrige Classe.

3. studer. Cl. 8 T. En af Ciceros Taler, med Overblik over Gangen deri; en Bog af Livius eller mindre Udvalg af flere Bøger, Ovids Metamorph. 6—800 Vers. Lectien til næste Dag gennemgaaes med Hensyn til Oversættelse og de nødvendige Oplysninger f. Ex. mytologiske til Ovid. For at forebygge Forblanding af Synonymer, forsaavidt disse allerede her kunne vække Opmærksomhed, maae de Ord, der blive at sammenstille, helst fra først af indprentes hvert for sig. Ligesom i forrige Classe læres Noget udenad af Ciceros Taler og, for at indøve Hexametret, af Ovid, forud gennemgaaet ved Chorlæsning. I Grammatik: Læren om modi og tempora (nærmest gennem Exemplet). I Stilene rettes ikke formange af de mindre Feil.

Overgangsci. 7 T. (Hvad her bliver læst af latinske Forfattere, maa læses saaledes, at det, om fornødent, kan, efter en Repetition, opgives til Afgangsprøven.) En Bog af Livius eller Sallust; to Bøger af Virgil, navnlig af Æneiden. Endnu bliver Oversættelsen forud gennemgaaet, kun hurtigere. Antiquariske, geographiske o. l. Oplysninger meddeles kun mundtlig, i Forbindelse med Forfatterlæsningen; Mythologi bliver tillige læst efter en kort Haandbog (Tregders), med Henviisning til Antiksalen, Thorvaldsens Museum, Universitetsvestibulen, Billedværker o. d. Grammatik: Syntaxen afsluttes; de udvalgte Exempler skulle helst kunnes ordret, uden først at blive foresagte paa Dansk. Ved Gjennemgang af Stilene gives en latinsk Oversættelse, der kan tages til Mønster; af og til Stil paa Skolen.

Afgangscel. Toarsclasse. 8 T. Aarlig læses omtrent det Halve af hvad der fordres opgivet til Afgangsprøven; det første Aar lidt Mere, da i andet Aar tillige Alt skal repeteres. Statarisk læses — foruden Livius og Sallust, Ciceros Taler, Virgil — tillige nogle Bøger af Horats, afvexlende med Madvigs Anthologi, en Comedie af Plautus, Tacitus' Agricola eller Germania, en Afhandling af Cicero, Quinctilians 10de Bog osv. Lectierne læses paa egen Haand; ved vanskeligere Forfattere eller Afsnit gjentages først, uden Oplæsning, Oversættelsen af det forrige Gang Gjennemgaaede, der fordres nøiagtig som det er taget; derefter oversættes og tydes det Nye, hvor Misforstaaelser eller en mindre god Oversættelse undskyldes, naar de ikke røbe Mangel paa Forberedelse. Under Tydningen fremhæves Forfatterens Tankegang, Udtryksmaade, Tidsforhold og øvrige Forudsætninger, og stadig gjenkaldes hvad der hører til det grammatikalske, lexikalske, archæologiske Grundlag. Af Horats og Anthologien læses Noget udenad, i smaa Lectier paa en halv Snees Linier. Maanedslæsning, for at fremme Færdighed i at læse Latin, af lettere Forfattere, som Ovid eller Virgil, Ciceros Taler, Cæsar, Curtius o. d., hver Gang et Stykke lig 250--300 Verslinier, det samme Stykke for Alle; hvad der heraf er læst i Aarets Løb, opgives til Aarsprøven, men ikke til Afgangsprøven. Grammatik endnu ogsaa lectieviis. Antiquiteter, nærmest knyttede til Gammelhistorien og Forfatterlæsningen, Litteraturhistorie, udførligere med Hensyn til de læste Forfattere, Mythologi osv. tages efter Leilighed, men søges i alt Fald repeteret nogenlunde i Sammenhæng. Stiil afvexlende med Versiøn.

GRÆSK.

Der maa itide lægges Vind paa færdig Oplæsning. Forøvrigt jfr. Forordene om Latin.

4. studer. Cl. 5 T. Schema til den græske Formlære (Bergs); ved Gjennemgang af Bøiningsformerne bruges jævnlig Choralæsning. Samtidig med Formlæren gennemgaaes en Læsebog (Bergs, 1ste Aars Curusus og nogle af Fablerne i 2det); der oversættes strax ogsaa fra Dansk paa Græsk af Læsebogens Stykker, med en og anden Afvigelse, for at undgaae traditionelle Hjælpemidler; ved Overhøringen gjentages Lec-

tiens Gloser ogsaa enkeltviis. Skriftlige Øvelser, fra først af kun paa den store Tavle og fordetmeste først mundtlig forsøgte; de tjene til at indprente Bogstavtrækkene og de gjængse Ords Stavemaade.

3. studer. Cl. 5 T. I Læsebog (Bergs for 2det Aar) c. 20 Sider, deriblandt Aesops Fabler og de heroisk-mythologiske Stykker; af Xenophons Anabasis udsøgte, ikke altfor korte Stykker, tilsammen lig en halv Bog. Sikkerhed i Oplæsning og Oversættelse af Lectien, i dens Gloser ogsaa enkeltviis og i Tydning af de her forekommende Former, er den nærmeste daglige Fordring, fremfor hvad der middelbart bliver Leilighed til at indprente og indøve, saasom tidligere forekomne Gloser af samme Rod, Bøining i andre Former o. d. Lectien foretydes. Af og til læres Smaastykker udenad. Formlæren efter Tregder; af uregelmæssige Verber kun Hovedformerne. Hver anden Uge en skriftlig Oversættelse fra Græsk afvejlende med en kort Stil (efter Bergs Læsebog eller sammensat af det Læste, og da helst forud søgt mundtlig) eller blot en Dictat af det Læste.

Overgangscl. 4 T. Af attisk Prosa en Bog af Xenophons historiske Skrifter eller 25 Sider af Bergs græske Taler eller et andet Stykke af lignende Omfang. Af Homer et Udvalg (Bergs Stykker), i Omfang svarende til en Bog; en Deel heraf læres udenad for at indøve det Metriske og de episke Former. Lectien foretydes. Foruden Oversættelse og Analyse leilighedsviis mythologiske og historiske Oplysninger; af og til endnu særskilte Øvelser i færdig Oplæsning, af Noget som forud er læst. Formlæren (efter Tregder) repeteres; Noget af Casuslæren gennemgaaes (efter Madvigs Syntax), samtidig med Læsningen af attisk Prosa.

Afgangscel., Toaarsclass. 5 T. Aarlig læses omtrent det Halve af hvad der ved Afgangsprøven fordres opgivet af græske Forfattere: foruden Homer hvert Aar og Herodot hvert andet, læses aarlig enten Anthologi eller Drama, hvert andet Aar Thucydid og Lucian eller Plato og Plutarch. Læsningen af Herodot begynder langsomt, idet Disciplene, fra først af under stadig Veiledning, maae omsætte Texten paa reen Attisk; saaledes læses i Almindelighed de første 50 Capitler; de 10 første læres udenad i ionisk Dialekt. Læsning af et Drama indledes med Oplysninger om Theatrets Indretning m. m. og Forelæsning af en græsk Tragedie i Oversættelse (samtidig Lectie i Grammatik); i Begyn-

delsen bliver der gennemgaaet; Chorsangene oversættes og forklares af Læreren, men forlanges ikke lærte. Næst nøiagtig Oversættelse og Analyse medtages under Forfatterlæsningen de fornødne mythologiske, antiqvariske og litterærhistoriske, etymologiske og syntaktiske Oplysninger. Grammatik (efter Tregder og Madvig). Maanedslæsning, undertiden Repetition, undertiden Nyt, og da saa lette Stykker som muligt: Homers Hymner, Batrachomyom., Xenophon o. d.

HEBRAISK.

Dette Fag læses med de Disciple, der ønske det, de to Aar i Afgangssclassen, 2 T. ugentlig. Efterat Bogstaverne ere lærte og afskrevne, derefter indøvede ved Oplæsning, læres (efter Whittes Grammatik) et Nomen med Suffixer, Pronominerne og det regelmæssige Verbum, gennem alle Bøininger; derefter læses de første Capitler af Genesis og i Forbindelse dermed det Tilhørende af Grammatikken, saaledes at ved Aarets Slutning de 8 første Capitler af Genesis ere oversatte og analyserede og det Nødvendige af Grammatikken fuldstændig gennemgaaet. I andet Aar læses det Øvrige af Genesis, under stadig Repetition og Indøvelse af Grammatikken.

TYDSK.

Naar Sprogbegrebet begynder at vaagne, bliver det ikke Sætninger i Modersmaalet (vort uvilkaarlige Meddelelsesmiddel), men Sætninger i Tydsk som fremmed Sprog, der bruges til at indøve grammatikalske Forestillinger og Kunstord. Paa det nederste Trin læres Kjønns- og Bøiningsformer endnu kun som enkelte mødende Kjendsgjerninger; først senere ordnes disse lidt efter lidt ved Paradigmer og Regler, og i Forbindelse dermed oplyses de almeen grammatiske Forhold.

2. Undercl. 3 T. I en Læsebog for Begyndere (Hallager) læses 30—40 Sider, deels korte Sætninger, deels Smaafortællinger. Lectien bliver gennemgaaet ved Chorlæsning, for at indøve Udtalen, og den oversættes Ord for Ord. Hvad der læses, bliver taget ogsaa fra Dansk paa Tydsk, baade i Sammenhæng og Gloserne enkeltviis; for strax at indprente Kjønnet, nævnes da ethvert Hovedord med den bestemte Ar-

tikkel, tillige læres Fleertalsformen. Noget af Lectien maa afskrives hjemme, for at indøve Stavingen. I den sidste Deel af Aaret læses nogle Smaavers (af Speckter), som derefter læres udenad.

I. Undercl. 3 T. I samme Læsebog (Hallager) c. 60 Sider. Hvad der bliver givet for, læses i Chor og oversættes Ord for Ord; hver Gang skal et mindre Stykke af Lectien kunnes ogsaa fra Dansk til Tydsk; [det bliver da gjerne taget med Smaaforandringer, for at undgaae en tankeløs Udenadlæren. Smaavers udenad som i forrige Classe. I det sidste Halvaar skrives jevnlig Dictat, dog kun af Dagens Lectie. Der læses her ikke Grammatik efter Bog, men mundtlig gjenkaldes og indøves hvad der hyppigst er forekommet af Hjælpeverbets og Hovedords Bøining.

2. Fælledscl. 5 T. I Læsebogen (Rung t. L. for Begyndere) læses 80—100 Sider. Lectien bliver forud gennemgaaet. Ved Overhøringen er nøiagtig Oversættelse den første Fordring; tillige indprentes de vigtigste forekommende Bøiningsformer. I Forbindelse hermed søges bestandig Leilighed til at faae de almindelige Sprogbegreber med tilhørende grammatiske Kunstord forklarede og anskueliggjorte. med Henvisning til den tilsvarende Udtryksmaade i Modersmaalet; for at indøve disse fordres hver Gang i visse særlig foresatte Linier af Lectien færdig Angivelse af Ordclasser, Sætningsled osv. I Fortsættelse af hvad der er taget leilighedsviis allerede i forrige Classe, læres her et kort Schema af den tydske Formlære. Denne bliver indøvet ved skriftlig og mundtlig Stil (efter Jürs og Rungs Materialier), saaledes at der af og til i længere Tid skrives Stil hver Time; efterat Stilen er rettet og gennemgaaet, skrives Omstil.

I. Fælledscl. 2 T. (Realdisciplene 3 T.) I samme Læsebog 60—70 Sider, paa lignende Maade som i forrige Classe; et Par lette Sætninger af Lectien gives for til Oversættelse fra Dansk paa Tydsk, og mod Slutningen af Aaret læses nogle af de forud læste Vers udenad. I Grammatik repeteres Schemaet af den tydske Formlære. Realdisciplene have en Stil ugentlig og øves særlig i at opfatte og skjelne de grammatiske Grundbegreber.

2. Realc. 3 T. I Læsebogen (Hjorts prosaiske Deel) læses 70—80 Sider; Lectien bliver forud gennemgaaet; jevnlig gives nogle Linier af den for, til Indøvelse af de grammatikalske Begreber og Kunstord.

I Grammatik (Hjorts større) læses Formlæren. Fra Dansk paa Tydsk oversættes 12—15 Sider af Kofods fragm. Historie; ogsaa heri bliver Lectien forud gennemgaaet. Desuden skrives ugentlig en let Stil, her af sammenhængende Indhold, tildeels forud gennemgaaet, som oftest tillige Omstil. Til at give friere Løb i Sproget tjener Udenomslæsning efter frit Valg, en Gang om Maaneden, mindst 20 Sider.

I. Realcl., Toarsclasse. 3 T. Foruden Læsebogen (Hjorts prosaiske Deel) læses tillige et eller andet Digterværk, som Götz v. Berlichingen, Wilhelm Tell o. d., ialt aarlig omtrent 200 Sider. Lectien bliver i Almindelighed forud gennemgaaet. Foruden hvad der forefalder ved Tydningen, læses i Hjorts større Grammatik) Formlæren og det Vigtigste af Ordføiningslæren. Fra Dansk paa Tydsk oversættes mundtlig 20—25 Sider af Kofods fragm. Historie og der skrives en Stil om Ugen. Hver anden eller tredie Maaned Udenomslæsning efter eget Valg, mindst 50 Sider; derved bliver tillige Anledning til at stifte Bekjendtskab med Et og Andet af den tydske Litteratur; en Samling heraf findes i Skolens Bibliothek, hvis trykte Fortegnelse veileder til et hensigtsmæssigt Valg.

5. studer. Cl., Fortsættelse af I. Fælledsclasse. 2 T. I Læsebogen (Jürs u. Rung) 70—80 Sider, helst af de lettere Stykker; Lectien bliver forud gennemgaaet. Foruden hvad der leilighedsvis er at indprente under Tydningen, læses i Grammatik (Hjorts større) Formlæren, især Kjøen og Declination; dette indøves mod Slutningen af Aaret ved Stile.

4. studer. Cl. 2 T. I samme Læsebog henved 100 Sider; Lectien bliver endnu forud gennemgaaet. I Grammatik (Hjorts større) læses hele Formlæren og enkelte Stykker af Ordføiningslæren. Ugentlig en Stil af sammenhængende Indhold. Af og til Udenomslæsning efter eget Valg, af større eller mindre Omfang (jfr. 2den Realcl.).

3. studer. Cl. 2 T. Foruden Læsebogen (Jürs u. Rung) læses et eller andet Digterværk, ligesom i I. Realclasse, ialt henved 200 Sider. I Grammatik (Hjorts større) gjentages Formlæren og det Vigtigste af Ordføiningslæren. Fra Dansk til Tydsk oversættes mundtlig 15—20 Sider af den historiske Lærebog; Stil hveranden Uge. En Gang om Maaneden Udenomslæsning efter eget Valg, mindst 30 Sider; For-

tegnelsen over Skolens Bogsamling kan tjene til Veiledning ved Valget.

Overgangscl. 4 T. En poetisk Læsebog (Hjorts) afvejlende med et eller andet sammenhængende Digterværk. I Grammatik (Hjorts større) gjentages det tidligere Lærte. Mundtlig oversættes 40—50 Sider af den historiske Lærebog; desuden skrives en Stil om Ugen. Hver Maaned Udenomslæsning efter eget Valg, 50—100 Sider. Ved Underviisningen i Tydsk Litteratur lægges et Udvalg af de vigtigste Digtere til Grund (Program f. 1854: „Tydske Vers“; de udvalgte Stykker gjennemgaaes og læres derefter udenad, en Snees Linier ad Gangen; hertil knyttet Oplæsning af Andet af samme Forfatter og Meddelelser om hans Levnet og Egenheder, om Litteraturens Tilstand, Digterterne o. d.; de saaledes mundtlig og leilighedsviis meddeelte litterærhistoriske Oplysninger gjentages kortelig i Sammenhæng.

FRANSK.

Enkelte Forandringer i Underviisningsplanen for dette Fag ere en Følge af, at den i nederste studerende og Real-Classe indførte Læsebog voxer op i de nærmest paafølgende Classer.

Til Udenomslæsning i de høiere Classer i Fransk og Engelsk saavel som i Tydsk findes et Udvalg af passende Skrifter i Skolens Bibliothek; ved Valget kan der navnlig søges Veiledning i det 1856 udgivne Tillæg til Bogfortegnelsen.

1. Undercl. 3 T. I Læsebogen (Borrings Manuel) læses omtrent 30 Sider. Udtalen fremmes ved Chorlæsning. Saavel ved Gjennemgangen som senere ved Overhøringen fremhæves og indprentes Betydningen af hvert enkelt Ord, saa at Disciplene, foruden at oversætte, tillige vide, hvad der egentlig staaer. Det Hele repeteres i Aarets Løb tre, fire Gange; fra anden Gjennemlæsning tages hver Time nogle Linier af de første Stykker i Bogen fra Dansk paa Fransk, saa at ved Aarets Udgang omtrent 10 Sider ere saaledes lærte.

2. Fælledscl. 3 T. I samme Læsebog (Borrings Manuel) henved 60 Sider; ved første Gjennemgang bruges Chorlæsning; idelig fremhæves de enkelte Ords Betydning. Mundtlig tages leilighedsviis det Uundværligste om Artikel, Hunkjøns- og Fleertalsdannelse o. d. For-

uden Gjenoversættelse fra Dansk paa Fransk, omtrent som i forrige Classe, læres mod Slutningen af Aaret et Par af de rimede Fabler bag i Bogen udenad, efter at være gennemgaaede.

1. Fælledscl. 3 T. I Læsebogen (V. Bjerrings Læsestykker, med dansk Oversættelse) omtrent 60 Sider. Den vedføjede danske Oversættelse giver Anledning til stadig at opløse Talemaader og Udtryk med Hensyn til ethvert Ords egentlige Betydning. Hver Gang gives nogle Linier for til Oversættelse fra Dansk. I Grammatik bliver foruden det leilighedsviis Lærte tillige læst efter Bog (Abrahams): det Vigtigste af Hoved- og Tillægsordenes Bøining, personlige Pronominer, Talord, Hjælpeverberne og 1ste Conjugation (endnu ikke i spørgende eller nægtende Form).

2. Realcl. 3 T. I Læsebogen (Fistaines) læses udvalgte Stykker, tilsammen omtrent 60 Sider. Lectien gennemgaaes, og Disciplenes Opmærksomhed bliver fremmet, idet der jevnlig gives dem Leilighed til at medvirke herved. I Grammatik (Abrahams) læres de regelmæssige Verber, ogsaa i spørgende og nægtende Form; under Repetitionen af hvad tidligere er lært, bliver Et og Andet af det i forrige Classe Oversprungne her medtaget. Hver Gang tages nogle Linier fra Dansk paa Fransk; disse blive at afskrive hjemme, og af og til nedskrives de atter paa Skolen efter Dictat.

1. Realcl., Toaarsclassen. 3 T. Deels i samme Læsebog, deels i Mérimée's Mosaïque læses aarlig 100 Sider; Lectien bliver forud gennemgaaet og ved Overhøringen en Deel taget fra Dansk til Fransk; det Læste repeteres til Opgivelse ved Aars- eller Afgangsprøven. I Grammatik (Abrahams) læses de uregelmæssige Verber, og Formlæren bliver repeteret; mundtlig indprentes det Vigtigste om Ordføining, som Participiernes Brug, de personlige Pronominers Plads i Sætningen o. d. Ugentlig skrives en Dictat af det Læste eller en let Stiil samt Omstiil. Maanedlig Udenomslæsning efter eget Valg, mindst 15 Sider.

5. studer. Cl., Fortsættelse af 1. Fælledscl. 2 T. I Læsebogen (Fistaines) udvalgte Stykker, tilsammen omtrent 60 Sider. Lectien bliver forud gennemgaaet, og herved tages gjerne Disciplenes Medvirkning i Beslag; nogle Linier gives for til Gjenoversættelse fra Dansk. I Grammatik læses og repeteres omtrent det Samme som i 2den Real-

classe (s. o.). Af og til Dictat af hvad der er lært fra Dansk paa Fransk; mod Slutningen af Aaret smaa og lette Stileopgaver.

4. studer. Cl. 2 T. I samme Læsebog omtrent 80 Sider; Lectien gjennemgaaes, og Noget af den læres fra Dansk paa Fransk; af og til skriftlige Øvelser, ligesom i forrige Classe. Grammatik omtrent som i 1ste Realcl. (s. o.).

3. studer. Cl. 2 T. I Mérimée's Mosaïque læses omtrent 100 Sider; Oversættelse fra Dansk paa Fransk ogsaa i „Le petit Jeannot“. Formlæren repeteres og indøves, af og til ogsaa ved Stil; mundtlig indprentes det Vigtigste af Ordføtningslæren, om Participiernes Brug osv. Hveranden eller hver Maaned Udenomslæsning efter eget Valg, mindst 20 Sider.

Overgangsc. 3 T. I Töpffers „Nouvelles Genévoises“ læses henved 200 Sider; fra Dansk oversættes af „Le petit Jeannot“. Grammatik omtrent som i forrige Classe. Hveranden Maaned Udenomslæsning efter eget Valg, mindst 30 Sider. Af og til, naar Tiden tillader det, Øvelse i at oversætte andre Stykker uden Forberedelse.

ENGELSK.

Uagtet Engelsk ikke er optaget i den af det Offentlige anordnede Underviisningsplan for Studerende, læses det her i Skolen i de to Fælledsclasser, for nogenlunde at forebygge den Skyhed for det Fremmede i Udtale og Sprogform, der, som Erfaring viser, udelukker saagodtsom hele vor akademiske Ungdom fra den engelske Litteratur. At føre Underviisningen op i de høiere studerende Classer indtil Afgangsprøven vil have overveiende Vanskeligheder, saalænge Fordringerne i de andre Fag, navnlig Tydsk, ere stillede som hidtil.

Skrifter til Udenomslæsning i de høiere Classer s. Forordene ved Fransk.

2. Fælledsc. 3 T. I en Læsebog for Begyndere (Fistaines eng. Elementarbog, 1-60) læses henved 25 Sider. I de første Maaneder tages hver Time kun 5-6 Linier; de forelæses og gjentages i Chor flere Gange, for at befæste Udtalen, før der bliver at læse over i Hjemmet; for at indprente Stavemaaden afskrives tillige disse Linier, og ved Overhøringen staves de enkelte Ord; saavel ved Gjennemgangen

som ved Overhøringen oversættes først Ord for Ord, derefter i Sammenhæng. Lectien fra forrige Time eller, naar den bliver for stor, et Stykke af den tages fra Dansk til Engelsk, tildeels med Smaaforandringer for at forebygge mechanic Udenadlæren; under Repetitionen træder en kort Dictat af Dagslectien i Stedet for Afskrivningen hjemme (3-4 Dictater maanedlig). Efter Læsebogens Anviisning læres Hjælpeverberne og de regelmæssige Verber.

I. Fælledscl. 2 T. I samme Læsebog gennemgaaes henved 40 Sider. Den Lectie, der gives for, bliver oplæst i Chor og nøiagtig oversat, saa at Brug af Ordbog bliver overflødig. Ved Overhøringen øves jevnlig i Ordenes Stavning. En Gang om Ugen, snart hyppigere, snart sjældnere, skrives Dictat af noget forud Læst, hvorpaa Enhver selv retter sine Feil efter Bogen. Efter hvad der i Læsebogen er vedføiet, læses det Vigtigste af hele Formlæren. Mod Slutningen af Aaret skrives foruden Dictat nogle lette Stile.

2. Realcl. 3 T. I Læsebogen (Fistaines eng. Fortællinger) læses henved 80 Sider. Ny Lectie bliver gennemgaaet, med Chorlæsning og Oversættelse, omtrent som i forrige Classe. Ved Overhøringen gjøres, næst nøiagtig Oversættelse, ogsaa Rede for Stavemaaden og de forekommende Bøiningsformer; Noget oversættes tillige fra Dansk. I Grammatik (efter Mariboe) gjentages Formlæren. Ugentlig skrives en let Stiil (efter Fistaines Stileøvelser), som i Almindelighed bliver forud gennemgaaet; efter at Feilene ere rettede og forklarede, dicteres ofte en Oversættelse paa reen Engelsk, som tildeels bliver at lære udenad.

I. Realcl., Toarsclass. 3 T. I samme Bog læses aarlig mindst 100 Sider. Chorlæsning og Gjennemgang af Lectien vedbliver. Adskillige af Læsebogens Vers læres udenad, og jevnlig tages Noget af Lectien fra Dansk paa Engelsk. Det Vigtigste af Ordforningslæren bliver leilighedsviis meddeelt; Formlæren læses tillige efter Bog. Foruden Stiil og Dictat ogsaa mundtlig Stiil (efter Fistaines Stileøvelser eller af Lærebogen i Historie). Engang om Maaneden Udenomslæsning efter eget Vaig, mindst 20 Sider.

RELIGION.

Adskillige Forandringer ved Underviisningsplanen i dette Fag ere en Følge af, at der lidt efter lidt er indført nye Læremidler, navnlig Balslevs Forklaring af Katechismus, S. Müllers Udtog af Bibelen, M. Hammerichs Udvalg af Psalmer, Mørk Hansens kortfattede Lærebog i Kirkehistorien.

I intet Fag er det vigtigere, forud at gjenneengaae og forklare det, der gives for. Ved Gjennemgangen bliver da tillige at fremhæve, hvad der af Skriftsprog og længere Bibelstykker saavel som af Psalmer eller enkelte Psalmeverv skal læres ordret udenad, og hvad der skal gjøres Rede for paa anden Maade.

3. Undercl. 3 T. I Bibelhistorie efter Balslev: det gamle Testament indtil „Hjemkomsten fra Babylon“. I Begyndelsen gaaer Underviisningen meget langsomt frem; ved første Gjennemlæsning bliver ethvert Stykke, der gives for, forud fortalt af Læreren, derefter oplæst i Chor. I Aarets Løb bliver det Hele taget igjennem mindst tre Gange, bestandig anskueliggjort ved udførligere, udmalende Fortælling, ved bibelhistoriske Billeder o. d. Henad Juletid fortælles om Jesu Fødsel, og leilighedsviis læres, uden Bog, Fadervor og nogle Psalmer og Vers, som: „Et Barn er født“, „Deilig er den Himmel“, „Goliath drog fra Gath“, „Nu titte til hinanden“, „I fjerne Kirketaarne“, „Nu lukker sig mit Øie“; disse Vers læres tildeels i Forbindelse med Sange.

2. Undercl. 2 T. I Bibelhistorie efter Balslev: det nye Testament indtil „Det N. T.s hellige Bøger“, med Forbigaaelse af enkelte Afsnit (som 8de og 13de og et Par mindre Stykker). Mundtlig Gjennemgang og Oplæsning forud, udførligere Fortælling, Afbildninger osv., omtrent som i forrige Classe. I Katechismus læres: De ti Bud, Troesartiklerne og Fadervor; Forklaring endnu kun mundtlig. Uden Bog læres af Psalmer f. Ex. „Vær velkommen, Herrens Aar“, „Velkommen igjen, Guds Engle“, „Gak under Jesu Kors“, „Christ stod op af Døde“, „Morgenstund“.

1. Undercl. 2 T. I Bibelhistorie efter Balslev: Det gamle Testament heelt ud, nærmere udført ved mundtlig Fortælling, ved Oplæsning f. Ex. af Heises „Udvalgte Stykker“, ved Kaart over det hellige Land, Afbildninger osv. I Balslevs Forklaring af Katechismus læses: Indledningen og de ti Bud; Skriftstederne, navnlig de, der tillige findes

i Balles Lærebog, og Luthers korte Forklaringer læres ordret udenad; leilighedsviis gjentages her og i de følgende Classer Troesartiklerne og Fadervor. I „Hundrede Psalmer“ gjentages efter Bog nogle af de i 3die og 2den Undercl. lærte Psalmer, som Nr. 1. 3. 10. 21, og af Nyt læres f. Ex. Nr. 5. 25. 39. 55; de blive altid forud oplæste og forklarede, før de gives for.

2. Fælledscl. 2 T. I Bibelhistorie efter Balslev: det nye Testament, med udførligere Fortælling, Brug af Kaartet osv. Mundtlig gives kort Oplysning om Kirkeaaet og de store Høitider; i Almindelighed fortælles eller oplæses hver Uge Evangeliet for den næste Søndag. I Balslevs Forklaring af Katechismus læses: Om Synden og Første og anden Troesartikel; Skriftsteder og Luthers Forklaring s. 1ste Undercl. I „Hundrede Psalmer“ læres, efter forudgaaende Oplæsning og Forklaring, f. Ex. Nr. 7. 20. 26. 30. 76; flere af de før lærte gjentages.

I. Fælledscl. 2 T. I Udtog af Bibelen (S. Müllers) læses forfra til Hiobs Bog; Lectien bliver forud gjenemgaaet, Adskilligt, f. Ex. af 5te Mose Bog, blot læst igjennem paa Skolen, det Meste kun lært til Gjengivelse med egne Ord; leilighedsviis Oplæsning af Heises „Udv. Stykker“. I Balslevs Forklaring læses 3die Troesartikel, Fadervor og Sacramenterne, paa samme Maade som i forrige Classe. I „Hundrede Psalmer“ læres af Nyt f. Ex. Nr. 38. 45. 74. 91. 96.

2. Realcl. 2 T. I Udtog af Bibelen (S. Müllers) læses fra Hiobs Bog til „Jesus i Jerusalem“; Noget, f. Ex. af Davids Psalmer, læses kun igjennem, det Meste læres til Gjengivelse med egne Ord; Bjergprædikenen gjenemgaaes og læres ordret efter det Nye Testament. Balslevs Forklaring repeteres forfra til Enden; især fremhæves de tidligere lærte Skriftsteder. I „Hundrede Psalmer“ læres f. Ex. Nr. 49. 50. 57. 83. 99, foruden Festpsalmer og andre af de tidligere lærte.

I. Realcl., Toarsclasse. 2 T. Aarlig læses et Afsnit af Udtog af Bibelen (S. Müllers) fra „Jesus i Jerusalem“ og et Afsnit af Kirkens Historie (efter Mørk Hansens mindre Lærebog), med Forbigaaelse af de fleste dogmatiske Stridigheder og med udførligere Fortælling om Apostler og Martyrer, Munkevæsenet, Reformationen osv.; i Forbindelse hermed gives leilighedsviis Oplysning om Kirkeaaet, om de vigtigste nuværende Religionspartier, om de forskjellige Religioners Fordeling og Ud-

bredeelse. I „Hundrede Psalmer“ læres f. Ex. Nr. 60. 63. 64. 81. 94, andre repeteres og flere af de ikke lærte gennemgaaes ved Oplæsning.

5. studer. Cl., Forts. af 1. Fælledscl. 2 T. I Udtog af Bibelen, Forklaring af Katechismus og Psalmer det Samme som i 2den Realclassen.

4. studer. Cl. 2 T. I Udtog af Bibelen (S. Müllers) læses fra „Jesus i Jerusalem“ til Apostlernes Gjerninger; i det Nye Testament gennemgaaes et af Evangelierne, som læres til Gjengivelse efter Indholdet, enkelte Stykker ordret. Det Vigtigste om Palæstinas Geographi gjentages i Sammenhæng. Leilighedsviis gives en Udsigt over Kirkeaaet og dets Festsdage. I „Hundrede Psalmer“ læres omtrent de samme som i 1ste Realclassen.

3. studer. Cl. 2 T. I Udtog af Bibelen (S. Müllers) læses Slutningen, fra Apostlernes Gjerninger. I Stedet for de her givne Uddrag af Brevene bliver, som Grundlag for Religionslæren ved dette Fags Afslutning i Afgangsslassen, gennemgaaet og lært udenad efter det Nye Testament: Rom. 3die og 5te Cap., 1 Cor. Capp. 1. 8. 11. 12. 13. 15, Jacobs 2det Capitel, eller lignende udvalgte Stykker. (Angaaende Læsningen af større, sammenhængende Bibelstykker jfr. Program f. 1846: L. Gude om Religionsunderv. S. 12 ff.) I „Hundrede Psalmer“ gennemgaaes ved Oplæsning og Forklaring flere af de Psalmer, der ikke tidligere ere læste, f. Ex. Nr. 6. 62. 66. 73. 95.

Overgangscl. 2 T. Omrids af Kirkens Historie (efter Mærk Hansens mindre Lærebog), med Forbigaaelse af en Deel dogmatiske Stridigheder; ved mundtlige Oplysninger søges de kirkehistoriske Begivenheder knyttede til Verdenshistorien, og udførligere fortælles om enkelte betegnende Afsnit eller Personligheder, saavidt muligt efter Kildeskrifter; saaledes om den apostolske Tid, Jerusalems Ødelæggelse (efter Josephus), Polykarp, Augustin, Ansgar, St. Franciscus, Hussiterkrigen, Luther og Hans Tausen. I det Nye Testament paa Græsk læses, med fornødne Oplysninger, enten Jacobs Brev eller udvalgte Capitler af Apostlernes Gjerninger eller af Johannes' Evangelium.

Afgangsccl., Toarsclassen. 2 T. I det Nye Testament læses paa Græsk hvert Aar et Evangelium, sædvanlig Lucas', og repeteres hvad der i forrige Classe er læst i Grundsproget. Foruden de fornødne sproglige og andre Oplysninger til Textens Forstaaelse, knyttes hertil en

Fremstilling af de vigtigste Troeslærdomme. Disse gjentages i Sammenhæng efter en Lærebog (indtil videre Gads Troeslære, med Forbigaaelse af adskillige Afsnit), fornemmelig paa Grundlag af de tidligere lærte Skriftsteder. Hvert Aar repeteres hvad der i forrige Classe er læst af Kirkens Historie.

HISTORIE.

Underviisningen i Verdenshistorie forberedes i Underclasserne, foruden ved Bibelhistorien, nærmest ved mundtlig Fortælling og Gjenfortælling af Nordens Sagnhistorie (s. Underv. i Modersmaalet).

Saalænge Stoffet er nyt, er det af Vigtighed at holde Disciplene til at fortælle det hver Dag Foresatte nogenlunde i Sammenhæng og efter Bogens Orden, uden idelige Afbrydelser og Spørgsmaal fra Lærrens Side. — I Mellemlclasserne: 2den Realecl. og de studerende fra 5te til Overgangscl. anvender Læreren nogle Timer om Aaret til mundtlig at gjenkalde Grundtrækkene af de Afsnit af Historien, der ikke læses samme Aar.

Ved at udelade adskillig Detail i Lærebøgerne i Fædrelands- og Verdenshistorie, der i det Hele kunde ønskes anlagte efter en mindre Maalestok, vindes Tid til udførligere Fortælling om mærkelige Begivenheder og Personligheder og navnlig til paa det øverste Trin at lære et eller andet begrændset Afsnit efter en Historieskrivers Beretning.

Skolens Bogsamling er forholdsviis godt forsynet med historiske Skrifter.

2. Fælleclscl. 2 T. Efter en mindre Lærebog (Kofods Historiens vigtigste Begivenh.) læses Gammelhistorien, undertiden tillige Begyndelsen af Middelalderen, indtil Carl d. Stores Død. Enhver ny Lectie bliver forud kortelig fortalt igjennem; saavel under denne foreløbige Gjennemgang som især i Forbindelse med Overhøringen udføres jævnlig Lærebogens Antydninger ved bredere, anskueligere Fortælling. De geographiske Navne maae kunne vises paa Kaartet.

1. Fælleclscl. 2 T. Efter samme Bog (Kofods Hist. vigt. Begivenh.) Middelalderen og den nyere Historie, til den franske Revolution. Ligesom i forrige Classe bliver Lectien forud gjennemgaaet og under Over-

høringen gjort anskueligere ved Fortælling. Landkaartet er stadig ved Haanden.

2. Realcl. 2 T. Danmarks Historie (efter Allen). Af hvad Lære-bogen indeholder om de indre Forhold medtages kun det Uundværligste, hvilket da fremhæves ved foreløbig Gjennemgang. Om de mærkeligere Personer og Begivenheder fortælles Et og Andet udførligere. Kongerækken tages flere Gange igjennem i mindre Dele; først efter gjentagende at være indprentet saaledes, bliver den, ved den endelige Repetition, til staaende Lectie.

1. Realcl., Toarsclasse. 2 T. Efterat den franske Revolution og Napoleons Historie er læst fra Nyt, gjentages hvert Aar hele Kofods vigt. Begivenh. og (med Forbigaaelse af Meget om de indre Forhold) Allens Danmarkshistorie. Leilighedsviis bliver Et og Andet fortalt udførligere, for at lette Opfattelsen. Ved Repetitionen tages de vigtigste Lande hvert for sig, foruden i den synchronistiske Forbindelse.

5. studer. Cl., Fortsættelse af 1. Fælledsclasse. 3 T. Gammelhistorien (efter Bohr), med enkelte Udadelser, f. Ex. de første Delinger efter Alexander d. Stores Død og Adskilligt om de senere romerske Keisere. Mundtlig meddeles characteristiske Træk, Skikke, Begivenheder, som tjene til Oplysning om mærkelige Personligheder eller Tidsafsnit og tildeels forudsættes i den almindelige Dannelse. Kaart over den gamle Verden benyttes stadig; hvad der om de betydeligere Lande er forekommet i spredte Angivelser, bliver leilighedsviis samlet.

4. studer. Cl. 2 T. Middelalderen (efter Bohr). Der forbigaaes Adskilligt om Stridighederne efter Ludvig d. Frommes Død, de nordiske Landes Historie efter Christendommens Indførelse (hvilket læses i den følgende Classe), de østeuropæiske Staters Historie undtagen Tyrkiets. Mundtlig fortælles udførligere Normannertogene og Korstogene. Kongerækker i Middelalderen læres kun for Frankrig (fra 987), England (fra 1066), Tydskland (fra 911) og Tyrkiet. Ved Overhøringen bliver først Lectien fortalt et Par Gange igjennem, derpaa Hovedpunkterne udhævede gennem en Række af Spørgsmaal og knyttede til det tidligere Lærte. De geographiske Navne og Inddelinger eftervises stadig paa Kaartet.

3. studer. Cl. 3 T. Danmarks Historie (efter Allen, med Forbigaaelse af adskillige Specialiteter). Mundtlig meddeles udførligere

Oplysning om Nordens Oldsager; om Kjøbenhavn, dens Bebyggelse, Pesten, de store Ildebrande; om Begivenheder som Vendertogene, den nordiske Syvaarskrig, Kjøbenhavns Beleiring, Slaget paa Rheden; om mærkelige Mænd som Absalon, Tycho Brahe, Griffenfeldt, Tordenskjold, Hans Egede, Struensee. Ved Repetitionen samles under Eet hvad der angaaer de enkelte Stænders Historie, Danmarks Forhold til de forskjellige andre Lande o. d. Kongerækken læres lidt efter lidt afsnitsviis; naar det Hele er gjennemlæst, bliver den repeteret og indøvet ved tillige at tages i omvendt Orden eller med Spring af et vilkaarligt Aaremaal. — I denne Classe repeteres af Gammelhistorie Grækenland.

Overgangscl. 3 T. Den nyere Tids Historie indtil Revolutionen (efter Bohr). Adskillige Navne, Aarstal og andre Enkeltheder forbigaaes; af Krigshistorien bliver Noget sammendraget, saaledes Syvaarskrigen. Mundtlig fortælles udførligere om Luther og Calvin, Vasaslægten, Cromwell og Partikampene i England, Ludvig d. 14des Tid m. m. Landenes Omfang og Grændser til de forskjellige Tider blive stadig fremhævede. Kongerækker, for de vigtigste Lande, lidt efter lidt indprentede (s. o.); enkelte Stamtavler, forsaavidt de tjene til Lettelse. Hvad der i Bogen er givet synchronistisk, bliver ved Repetitionen tillige samlet efter Tidsfølgen. — I denne Classe repeteres af Gammelhistorie Romerriget.

Afgangsol., Toaarsklasse. 3 T. Hvert Aar repeteres Danmarks-historien (s. 3die studer.) og Verdenshistorien indtil den franske Revolution (s. 4de studer. og Overgangscl.; af hvad der paa det tidligere Trin forbigaaes om de nordiske og østeuropæiske Stater, bliver her det Nødvendige medtaget); med de Yngre læses af Nyt og med de Ældre repeteres den nyere Historie fra Revolutionen, med udførligere Fortælling om enkelte Vendepunkter i denne, Forbigaaelse af en Deel Detail om Krigsbegivenhederne og stærkt forkortet Fremstilling af Begivenhederne efter Wienercongressen. I Gammelhistorien blive de Tidsafsnit og Forhold, der forekomme ved Forfatterlæsningen, udførligere oplyste, som: de græske Colonier, Spartas og Athens Lovgivning, Rom navnlig i Republikkens sidste Tid. — Medens saaledes hele Historien bliver taget igjennem lectieviis, samles og gjenkaldes Stoffet jævnlige ogsaa under nye Synspunkter.

Den Tid, der spares ved de ovenfor antydede Forkortelser og Udeladelser i de historiske Haandbøger, bliver anvendt til at gennemgaae et eller andet mærkeligt Afsnit udførligere, efter en Historieskriver, f. Ex. Valdemar d. Store efter Saxo, den peloponnesiske Krig efter Thucydid, Napoleons Tog til Ægypten efter Thiers. Dette bliver, med Forbigaaelse af al mindre væsentlig Detail, lært og gjenfortalt.

GEOGRAPHI.

Ved Valg af en noget kortere Lærebog (Rimestads mindre Læreb. i Geogr.), som skal bruges fra 2den Fælledscl., paa det øverste Trin ved Siden af en udførligere over Danmark, bliver Læreplanen alle Classer igjennem noget afvigende fra den hidtil fulgte. Den større Geographi af samme Forfatter afgiver et naturligt Hjælpe middel, blandt flere, til mundtlig at anskueliggjøre det Lærte ved livligere og bredere Skildringer eller fuldstændigere Oplysninger; det egentlige Lærestof vil kun undtagelsesviis blive at udvide.

Fra 2den Fælledscl. af lægges særlig Vind paa, lidt efter lidt, eftersom Underviisningen rykker frem, at faae Landkaartet saaledes indprentet, at Grændser, Bjerge og Vande samt Byers Beliggenhed staae ligesom tegnede i Huukommelsen. — I 2den Realcl. og 5te til 3die studerende anvender Læreren hvert Aar nogle faa Timer til mundtlig paa Kaartet at gennemløbe de Dele af Geographien, der ikke blive at læse efter Bogen samme Aar.

I Skolebibliothekets Samling af geographiske Skildringer, Opdagelsesreiser, Billedværker o. d. er der Stof til at gjøre Faget fra flere Sider lærerigt og tiltrækkende.

3. Undercl. 3 T. Efter „Geographi for smaa Børn“: Europa, undtagen Tydskland; det Hele tages tre til fire Gange igjennem. Kun den sammenhængende Text læres, altsaa af Navnene under Texten kunde, der ere trykte med udhævede Bogstaver (dog blive fra 2den Gjennemlæsning alle Byer i Danmark medtagne). Ved første Læsning gjennemgaaer Læreren nøiagtigt hver Lectie, der gives for, lader Navnene læse i Chor og hjælper hver Enkelt tilrette med at finde dem paa Kaartet. Saavel under denne Gjennemgang som under Overhøringen tages der idelig Leilighed til at oplyse de forekommende Fagord, som:

Flod, Bjerg, Kvadratmil, Fæstning, Sydfrugter o. d., og overhoved ved Samtale at knytte det, der læres, til Forestillingerne fra det daglige Liv. Til at gjøre forstaaeligt, hvad Hensigten er med et Landkaart, benyttes bl. A. Kaart over Kjøbenhavn og dens Omegn.

2. Underol. 2 T. Efter samme Bog: Tydskland og de fremmede Verdensdele (med Forbigaaelse af „Oversigterne“). Fremgangsmaaden er omtrent som i forrige Classe: Lectien forud gennemgaaet, Chorlæsning af Navnene, Anviisning til at bruge Kaartet osv. Ved Fortælling og Afbildninger gives Oplysning om Producterne og deres Anvendelse, særegne Dyrearter, Naturmærkværdigheder, mærkelige Bygninger (Pyramider, Moskeer o. d.), de vilde Nationer og deres Leve-maade.

1. Underol. 2 T. Efter samme Bog: alle fem Verdensdele. Ved Brug af Jordglobus, for at anskueliggjøre Landenes og Havenes Beliggenhed, ved Øvelser i, uden Hjælp af Kaartet at angive Veien mellem forskellige Steder o. d. søger man at bringe det Lærte i nye Forbindelser. Hvad der i Bogen findes antydnet om Landenes og Nationernes Egenheder, bliver videre udført og leilighedsviis oplyst ved enkelte udførligere Skildringer.

2. Fælledecl. 2 T. Efter Rimestads mindre Lærebog: Indledningen og af Europa Danmark, Norge og Sverrig; hvad der i Anmærkningerne er meddeelt af mathematisk Geographi bliver her forbigaaet eller kun mundtlig forklaret. -- I denne og de følgende Classer lægges særlig Vind paa lidt efter lidt at faae Landkaartet indprentet i Hukommelsen, og ved udførligere Oplysninger og Skildringer at anskueliggjøre Lærebogens korte Angivelser (jfr. Forordene).

1. Fælledecl. 2 T. Efter samme Lærebog læses: Øst- Vest- Syd- og Mellem-Europa, med Udeladelse af Colonierne i de fremmede Verdensdele. Forøvrigt s. forrige Classe.

2. Realecl. 2 T. Efter samme Lærebog: de fremmede Verdensdele. Næst nærmere mundtlige Meddelelser om Natur og Folkeliv, Landenes Opdagelse o. d., henvises leilighedsviis til Reisebeskrivelser og geographiske Billedværker, som ere at finde i Skolens Bibliothek. — Her begynder Kaarttegning; af Floder, Byer osv. maa da kun medtages hvad der udtrykkelig er nævnt i Lærebogen.

1. Realecl., Toaarsclasse. 2 T. Hvert Aar repeteres hele Lære-

bogen; Forklaringerne vedkommende den matematiske Geographi og hvad der forevrigt blev forbigaaet paa det lavere Trin, bliver her medtaget. I Lighed med hvad allerede Lærebogen anviser til, søges det Lærte bestandig sammenstillet under forskjellige nye Eenheder og Synspunkter. Mundtlige Oplysninger og Kaarttegning som i forrige Classe; af og til Øvelse i at tegne de vigtigste Omrids ud af Hovedet.

5. studer. Cl., Fortsætt. af 1. Fælledscl. 2 T. Efter Rimestads mindre Lærebog: de fremmede Verdensdele. Ligesom i 2den Realcl. mundtlige Meddelelser om Natur og Folkeliv, Landenes Opdagelse o. d., samt Henvisning til Reisebeskrivelser og Billedværker i Skolens Bibliothek. Kaarttegning, hvorved kun medtages hvad der er nævnet i Lærebogen.

4. studer. Cl. 2 T. Efter samme Lærebog repeteres her Indledningen og Europa; hvad der paa det lavere Trin er forbigaaet (af mathemat. Geographi m. m.) bliver her medtaget; desuden enkelte i Historien omtalte Steder. Efterhaanden samles og indprentes Bjergsystemerne, Flodernes Løb, Byerne ved Floder, Kyster og Hovedveie; de forskjellige Lande sammenstilles med Hensyn til Producter, Næringsbrug, Befolkning, Statsforfatning o. d. Mundtlig skildres en og anden By eller Landsdeel udførligere. Kaarttegning s. o.

3. studer. Cl. 2 T. Efter samme Lærebog repeteres de fremmede Verdensdele; Europæernes Colonier og Handelsveiene udhæves; Fremgangsmaaden forevrigt som i 4de studer. Cl. Af Nyt læses en udførligere Danmarks-Geographi (Erslev den danske Stats Geogr.), hvor Adskilligt nærmere oplyses ved Fortælling og Afbildninger. Kaarttegning samt Øvelse i at trække de vigtigste Omrids efter Hukommelsen.

Overgangscl. 2 T. Lærebøgerne i almindelig og Danmarks-Geographi repeteres til Afgangsprøven. Ved Overhøringen forudsættes Kaartet nøiagtig indprentet i Hukommelsen. Det Lærte samles stadig under nye Synspunkter, og leilighedsviis indflettes tillige hvad der er givet i Historien.

NATURHISTORIE.

I Overensstemmelse med de Grundsætninger, efter hvilke Skolen ønsker at undervise, savnes Lærebøger for Begyndere, affattede efter

en lignende Plan som Krarup-Hansens „Letfattede Skildringer af de mærkværdigste Pattedyr“, nemlig bredere naturhistorisk Beskrivelse af enkelte Dyr og Planter, som tillige middelbart fremstille de væsentlige Særkjender ved deres Gruppe og saaledes kunne forberede til det samlede systematiske Overblik. Dersom der fandtes slige forberedende Lærebøger i Dyr- og Planteriget, vilde de blive indførte i de lavere Classer. I de høiere Classer bruges herefter, hvad Dyreriget angaaer, en kortere systematisk Lærebog, end de hidtil forsøgte, nemlig Lützens mindre; at der er en større af samme Forfatter, kan paa flere Maader komme Underviisningen til Gode. Ved en saadan Indskrænkning bliver det muligt for Læreren, næst bedre at indprente og anskueliggjøre det ligelige Omrids (og her medtage det længe neddyssede Mineralrige), tillige at dvæle udførligere ved et og andet enkelt Parti — Fugle, Insecter, Planter eller enkelte Grupper heraf —, som han paa Grund af sine Studiers og Iagttagelsers Hovedretning og Apparatets Brugbarhed kan gjøre fortrinnsviis lærerigt.

Foruden et Udvalg af Naturalier, findes i Skolens Bogsamling ikke faa naturhistoriske Skrifter og Billedværker; af disse bruges ved Underviisningen hyppigst: Pöppig Illustrirte Naturgeschichte des Thierreichs. Thornam Zoologiske Afbildninger, Burmeister Zool. Handatlas, Kjørbølling Danmarks Fugle, Hayne Arzneigewächse, Schnitzlein Iconogr. plantarum.

2. Undercl. 2 T. Skildringer af de mærkværdigste Pattedyr (efter Krarup-Hansen). Noget indstreges og springes over, som enten i den Alder ikke let kan forstaaes, eller som hører til besværende Detail. Lectien bliver forud forelæst og gennemgaaet, oplyst ved Smaafortællinger, Afbildninger, helst større og illuminerede (Eichelbergs naturh. Wandatlas), Sammenligninger med bekjendte Huusdyr o. d., leilighedsviis ogsaa virkelige Naturgjenstande.

1. Undercl. 2 T. I en lille Naturhistorie (indtil videre Prosch's mindre, med Forbigaaelse af de indledende Capitler indtil Dyrerigets Inddeling og af nogle Enkeltheder hist og her) læses Pattedyrene. Efter Bogens Plan maa allerede her det Systematiske tydes og indprentes. Lectien bliver forud gennemgaaet og de vedføjede Afbildninger forklarede. Ved Gjennemgangen som ogsaa ved Overhøringen fortælles

om Dyrenes Levemaade og forevises enten større Billeder eller enkelte Naturgjenstande, som kunne nogenlunde tydelig opfattes.

2. Fælledscl. 2 T. Efter samme Bog: Fugle, Krybdyr, Padder, Fiske og Insecter. Lectien gennemgaaes; Fremviisning af Naturgjenstande s. o. Navnlige Insecterne give jevnlig Anledning til Forespørgsler og udførligere Omtale.

1. Fælledscl. 2 T. Efter samme Bog: Edderkopper samt de øvrige Leddyr, Bløddyr og Straaledyr; desuden Indledningen til Plantelæren. Lectien bliver forud gennemgaaet og oplyst ved Fremviisninger og Henviisning til hvad der er kjendt fra det daglige Liv. Forat levende Planter kunne være forhaanden, bliver det Botaniske læst ved Skoleaarets Begyndelse og Slutning.

2. Realcl. 2 T. Halvdelen af Dyreriget efter en kortfattet Lærebog (Lützens mindre; eet Aar Hvirveldyr indtil Fiskene, det næste Aar Fiskene og de lavere Dyr). Foreviisning af Billedværker og Naturgjenstande fra Skolens Samling.

1. Realcl., Toaarsclassen. 2 T. Halvdelen af Dyreriget (efter Lützens mindre, hvert Aar den Halvdeel, der det foregaaende Aar ikke blev læst i 2den Realclassen); desuden: Planteriget og Mineralriget efter en kort Lærebog (indtil videre Proschs mindre, som blev læst i 1ste Fælledscl.; Adskilligt, f. Ex. om Forholdet mellem Rod, Stængel og Blad, bliver anderledes fremstillet.) Med det ældre Hold repeteres særskilt, hvad der i denne Classen det foregaaende Aar er læst af Dyreriget. Afbildninger forevises og forklares, levende Planter sønderplukkes; Skolens Udvalg af Naturalier bliver flittig benyttet.

5. studer. Cl., Fortsættelse af 1ste Fælledscl. 2 T. Efter en kortfattet Lærebog i Dyreriget (Lützens mindre) læses: det menneskelige Legeme, Pattedyr og Fugle; Et og Andet tilføies, f. Ex. om Øiets Ørets og Lungens Bygning, om Pungdyr, Næbdyr og Gumlere; om Gribbenes Familie. Her og i de to følgende Classer bliver endnu Lectien forud gennemgaaet. Foreviisning af Billedværker og Naturgjenstande.

4. studer. Cl. 2 T. Efter samme Bog: Krybdyr, Padder, Fiske og Bløddyr, med enkelte Tilføielser, f. Ex. om Blæksprutterne, og stadiige Fremviisninger. Om Efteraaret af Planteriget (indtil videre efter Vaupell): „Formlæren“, som indøves ved levende Planter; det mere

Specielle angaaende Knoppen, Ægget m. m. forbigaaes (ligeledes i de følgende Classer). Fra April atter Plantelæren: Øvelser i at henføre lettere Planter (30—50) til deres Plads i Systemet, saavel det linnéiske som det naturlige, dog kun efter Hovedgrupperne.

3. studer. Cl. 2 T. Efter samme Bog: Leddyr og Straaledyr, med enkelte Tilføielser. Efteraar og Foraar (efter Vaupell): „Planternes Sammensætning og Liv“ og „Plantesystemet“, med Forbigaaelse af Adskilligt, f. Ex. om Cellens chemiske Bestanddele, om Plantens mineralske Næringsmidler og under Plantesystemet det Meste af hvad der er trykt med Smaat. Fremviisninger, levende Planter s. o.

Overgangscl. 3 T. Lærebøgerne i Dyreriget og Planteriget repeteres, med Tilføielser, Udeladelser eller Forandringer, omtrent som ved første Gjennemlæsning; Grundtræk af Mineralriget (indtil videre efter Dictat). Jevnlig friere Øvelser med Skolens Udvalg af Naturalier saavel som med levende Planter.

NATURLÆRE.

Ifølge Skolens Erfaring om de hidtil brugte temmelig omfattende Lærebøger og i nærmere Overensstemmelse med Bekjendtgjørelsen af 13de Mai 1850, vil herefter Holtens „Læren om Naturens almindelige Love“, med Udvidelse paa adskillige Punkter og Tilføielse af Meteorologi, blive lagt til Grund ogsaa i Afgangsslassen for Studerende.

Da der velvillig er indrømmet Adgang til den polytechniske Lærestalts physiske Samling, bliver der i Underviisningstimerne kun Anledning til saadanne Forsøg, der kunne anstilles med simple Apparater.

I. Realel., Toaarsclassen. 3 T. Det ene Aar læses den mechaniske Physik, det andet Aar den chemiske Physik og Meteorologien samt Grundtrækkene af den uorganiske Chemi (Physikken efter Holtens mindre Lærebog, Meteorologien efter Dictat, den uorganiske Chemi efter Johnstrups „De chemiske Grundstoffer“). Lectien bliver forud gennemgaaet og oplyst ved Henviisning til Erfaringer fra det daglige Liv og, efter Leilighed, ved Forsøg eller Fremviisninger. Paa enkelte Punkter, hvor Physik og Chemi har større almindelig Interesse, gjen-

nemgaaes Stoffet noget udførligere, saaledes: Dampmaskiner, Telegrapher, Photographi, Uhre osv.

Afgangsc., Toaarsclass. 2 T. I det Hele som i 1ste Realclass. I Overeensstemmelse med Disciplenes Aldersmodenhed og mathematisk Fordannelse, gives paa enkelte Punkter en mere mathematisk Fremstilling, saaledes f. Ex. ved de mechaniske Potentser og Bevægelseslæren. Derimod medtages af Chemien kun hvad der er nødvendigt til at forstaae den galvaniske Strøms chemiske Virkninger.

MATHEMATIK.

Arithmetikken forberedes gennem Underviisningen i Regning, Geometrien, navnlig for Realdisciplene, ved geometrisk Tegning. Paa alle Trin gennemgaaes næste Dags Lectie, naar den skal læses første Gang.

Hvor det findes nødvendigt at anvende Dictat, og indtil dette bliver afløst af en trykt Bog, maa, især i de lavere Classer, det saaledes Nedskrevne eftersees og rettes af Læreren.

Ved skriftlige Udarbejdelser er det ikke formeent Nogen at søge Hjælp, helst hos Classekammerater; det maa da bemærkes paa Udarbejdelsen, og derefter er det en Fordring, at Disciplen selv kan gjøre fuldstændig Rede for Opgavens Løsning.

1. Fælledecl. (Realdisciplene). 3 T. Af Arithmetik gennemgaaes Decimalbrøk, navnlig: Skrivemaaden, de fire Regningsarter, Forvandling af almindelig Brøk til Decimalbrøk og omvendt, Alt reent praktisk og indøvet paa de smaa Tavler; fremdeles Læren om de tre første Regningsarter med Bogstaver (og Tal) i et kort Dictat, skikket til nøiagtig (ordret) Gjengivelse. Sikkerned i Begreberne Sum, Differents, Product (samt Potents), i Anvendelse og Opløsning af Parentheser søges opnaaet gennem Examination og idelige Øvelser paa Tavlerne. Forberedende Underviisning i Geometri, dels ved simple Constructioner (i de 2 Tegn timer, s. n.), dels ved Forklaring og Indprentning af de vigtigste Læresætninger indtil Cirklen, efter Dictat.

2. Realcl. 4 T. I Arithmetik gjentages det Foregaaende, af Nyt tilføies Læren om Division og Brøk, Decimalbrøk, Potentser, efter Dictat, samt praktisk Uddragning af 2den Rod. Regning med Poly-

nomer indøves paa Tavlerne; den hele Underviisning indrettes saa praktisk som muligt. I Slutningen af Aaret nogle skriftlige Opgaver til Hjemmearbejde. Geometri (Bergs Planimetri, ny Udgave), de to første Afdelinger, med enkelte Forandringer i Formen af et og andet Beviis; istedenfor Stykket om parallelle Linier et kortere, lettere Dictat. I Begyndelsen gives meget smaa Lectier; der lægges Vægt paa ordret Gjengivelse af Definition og Sætningens Overskrift; først lidt efter lidt stiger Fordringen til Correcthed i Beviset.

I. Realcl., Toaarsklasse. 4 T. (3 Timer særskilt med Ældre og Yngre, 1 Time samlet). Arithmetik efter Dictat, som ventes afløst af et trykt Manuscript: i den samlede Time Fortsættelse af Regning med Polynomer, Bogstavbrøkers Forkortning og Reduction, den fuldstændige Lære om Potentser og Rødder (herunder Behandlingen af $\sqrt{-1}$); de herhen hørende Omformninger indøves ved Opgaver paa Skolen og hjemme. Særskilt med de Yngre: Ligninger af 1ste Grad med een og med flere Ubekjendte, Læren om Proportioner (med Henviisning til regula de tri); særskilt med de Ældre: den kvadratiske Ligning, dobbel Irrationalitet, Logarithmer, exponentielle Ligninger, Alt støttet ved hyppige Opgaver; med de Ældre, eller allerede med de Yngre: de vigtigste Sætninger om Primittal, Divisionsrester, Tals Delelighed. Hele Arithmetikken maa repeteres med de Ældre. Geometri, med de Yngre: (Bergs Planimetri. 3die til 6te Afdeling, hvor Paragrapherne om harmoniske Proportioner forbigaaes; med de Ældre: Planimetrien (efter Berg) afsluttes; istedenfor Stykkerne om Beregningen af de regelmæssige Polygonsider og af Cirklen gives et lettere Dictat; af de apolloniske Opgaver om Construction af Cirkler tages kun de tre simpleste; Slutningen af Bogen, om Construction af Rødderne i den kvadratiske Ligning, medtages ikke. Skriftlige Opgaver især for det ældre Hold; for de Svagere, om fornødent, „med Hjælp“ s. o. — Geometrisk Tegning s. Tegning.

5. studer. Cl., Forts. af I. Fælledsclassen. 3 T. Efter Forberedelse gennem Regning (s. o.) gennemgaaes Sum, Differents, Product, Potents, efter Dictat. Sætningerne læres nøiagtig i deres Følgeorden, og Beviserne føres strengt mathematisk. Den attraaede Færdighed søges her opnaaet omtrent som for Realdisciplene i 1ste Fælledsclassen s. o.

4. studer. Cl. 4 T. Arithmetik som i 2den Realclasse, dog med Udelukkelse af Roduddragning. I Slutningen af Aaret skriftlige Udarbeidelser, samtidig med Repetition af Geometrien. Plan Geometri (Bergs, ny Udgave, 1ste og 2den Afdeling; parallele Linier efter Dictat. Angaaende Fremgangsmaaden s. 2den Realclasse.

3. studer. Cl. 5 T. Arithmetik omtrent som 1ste Realclasses yngre Afdeling. Efter Repetition af den første Deel af Arithmetikken læses om Potentser og Rødder, Proportioner, Ligninger af første Grad med een Ubekjendt, Alt efter Dictat, mulig ogsaa om Divisionsrester, Primal, høieste fælleds Maal (ogsaa for Polynomer). Stadig Indøvelse paa Tavlerne; Hjemmeopgaver, for de Svagere, om fornødent, „med Hjælp“ s. o. Geometri (efter Berg, ny Udg.): 3die til 6te Afdeling, med Forbigaaelse af Paragrapherne om harmoniske Proportioner. I Slutningen af Aaret skriftlige Opgaver hjemme.

Overgangscl. 4 T. Arithmetik, efter Dictat: Om Ligninger i Almindelighed, den kvadratiske Ligning, dobbel Irrationalitet, den rene cubiske Ligning, sauntidige Ligninger med flere Ubekjendte, Logarithmer (efter en Repetition af Potentser og Rødder), den exponentielle Ligning, Differents- og Qvotientrækker, Læren om Primal og Divisionsrester, fælleds Maal for Polynomer. Idelige Opgaver paa Skolen og hjemme; det tillades de Svagere at søge Hjælp hos de Dueligere s. o. Geometrien (efter Berg, ny Udg.) afsluttes, ligesom i 1ste Realclasse andet Aar. Jevnlige Opgaver, tildeels efter Bauers Samling, der ogsaa undertiden tages lectieviis mundtlig.

Afgangscl. Toaarsclasse. 5 T. Den hele Arithmetik repeteres hvert Aar; af Nyt tilføies Rentes Rente og Annuiteter, ligeledes efter et kort Dictat. I Opgaver, snart med Bogstaver, snart med Tal, søges ret stor Afvexling; nu og da paa Skolen en mindre vidtløftig Opgave, som kan fordres løst i een Time. Angaaende Hjælp ved Hjemmeopgaverne s. o. Hvert Aar læses Plantrigonometri, Stereometri, Astronomi. Af Trigonometrien (efter Ramus) overspringes foruden flere Enkeltheder hele § 8; særlig Vægt lægges paa Færdighed i Brug af Tabellen; af Stereometrien (ligeledes efter Ramus) udelades Beregningen af Hjørnets Vinkler, Sætningerne om symmetriske og ligedanne Polyedre (kun gives Definitionen) samt de antithetiske Beviser ved Beregningen af krumme Flader og Legemer; af det sidste

Afsnit tages kun Beskrivelsen af de regulære Polyedre og Beregningen af Tetraeder, Octaeder og Cubus, uden Benyttelse af sphærisk Trigonometri. Efter Classens Deling i April repetere de Ældre Plangeometrien (Adskillige frivillig efter Ramus), de Yngre Trigonometri og Stereometri. Opgaver, væsentlig kun Beregningsopgaver, tildeels efter Bauers Samling, hvoraf navnlig i Trigonometri Omformningerne til logarithmiske Udtryk gives for, lectieviis, ogsaa til mundtlig Examination. Grundtrækkene af Astronomien (efter Steens mathemat. Geogr. og et lille Dictat, omfattende Rectascension og Declination, Længde og Brede, Parallaxe, Bestemmelse af de nærmere Himmelløgernes Afstand og sande Størrelse, Planet- og Comettavle); Oplæsning af enkelte beskrivende Stykker af Schiellerup, Herschel, Gelpke, Littrow; nogle Aftentimer tidlig om Foraaret anvendes til at lære de meest isinefaldende Stjernebilleder og Stjerner at kjende.

REGNING.

Hvor noget Nyt skal læres, bliver det først viist af Læreren og gjentaget af flere Disciple paa den store Tavle, derefter indøves det paa de smaa Tavler. Ogsaa ved det længe Anvendte maa den store Tavle af og til benyttes, for at forebygge blot mechanic Arbeiden. Ved en saadan Beskjæftigelse med hele Classen under Eet stræbes tillige hen til, at denne ikke falder i flere forskjellige Hold.

I et Fag som Regning bliver der ofte Anvendelse for en Slags indbyrdes Underviisning, gavnlig baade for den Discipel, der veileder, og den, der bliver veiledet.

Der maa saavel ved Hoved- som Tavleregning jevnlig tages ganske simple Exempler; s. n. 2den Realclasse.

Forberedelsesci. 6 T. Addition og Subtraction, fra først af kun som Tælling, f. Ex. af Streger paa Tavlen eller virkelige Smaagjenstande, der let kunne sammenbundtes til Tiere; senere Additions- og Subtractionstabel (altid fuldstændig udsat. Talskrivning; Tallæsning høist indtil 1000. Paa Grund af Disciplenes forskellige Udvikling ved Optagelsen, vil denne og overhoved de lavere Classer i Almindelighed være deelte i flere Hold; det er i sig selv af Vigtighed, at Læreren her giver sig mere af med hver Enkelt.

3. Undercl. 5 T. Her læres, fra først af paa den store Tavle de fire Regningsarter i ubenævnte Tal; Multiplication i Almindelighed kun med indtil 4ciffret Multiplicator, Division med 2ciffret Divisor. Hovedregning helst med benævnte Tal, navnlig Rdl., Mark, Skilling, og altid kun med smaa Tal. Multiplicationstabellen læres, efterat den er tilstrækkelig forberedt ved Addition af ligestore Addender; senere Divisionstabel. Additions- og Subtractionstabel repeteres jevnlig, i smaa Lectier. Her og i de næste Classer, saalænge det behøves, særskilte Øvelser i at læse og skrive Tal.

2. Undercl. 4 T. I Begyndelsen gjentages det i forrige Classe Lærte. Derefter læres de fire Regningsarter i benævnte Tal (af Mønt- og Vægt-Eenheder kun Rdl., Mark, Skilling og $L\bar{u}$, $\bar{u}$, Lod), det Nye altid først paa den store Tavle. Hovedregning som Forstandsøvelser med Anvendelse af de forskjellige Regningsarter i lette sammensatte Opgaver. Den lille Tabel bliver stadig repeteret i smaa Lectier.

1. Undercl. 4 T. Gjentagelse af det Forrige; i Slutningen af Aaret indøves af Brækregning Addition og Subtraction af eensbenævnte Brøker og Multiplication af Brøk med hele Tal. Forstandsøvelser, i lette sammensatte Opgaver til Hovedregning og ligeledes til Tavleregning. Den lille Tabel; af den store idetmindste 12 og 16 Stykket; bestandig i smaa Lectier.

2. Fælledscl. 3 T. De fire Regningsarter i hele Tal og Brøk (samt blandede Tal) med benævnte og ubenævnte Tal; i Slutningen af Aaret afvexles med Reguladetri (Brøk kun i mellemste Led). De praktiske Regler om Brøkers Multiplication og Division indprentes i en simpel, fast Form til Udenadlæren og gjentages hyppig. Jevnlig Hovedregning i lette Exempler (tildeels efter Jacobis Lister); Øvelser i at multiplicere med 11, 15, 25 og lignende Nemheder. Den lille Tabel og den større Multiplicationstabel, i smaa Lectier.

1. Fælledscl. 3 T. Brækregning bliver fortsat og indøvet ogsaa ved Reguladetri; de sædvanligste Nemheder ved Forkortning indøves; det indprentes i Reguladetri at forkorte før Udregningen. Jevnlig Hovedregning (Jacobis Lister). Af og til gjentages Tabellerne lectieviis.

2. Realcl. 3 T. Simpel, omvendt og sammensat Reguladetri, Procentregning i lette Exempler. Det gjælder bestandig om, ved lette Exempler og hyppig Afvexling i deres Art og Indklædning at give

Forstand paa den Regning, der udføres, og frit Omløb i den. Hovedregning efter lignende Grundsætninger. Her og i følgende Classe Exempler ogsaa udenfor Handelsforhold; ofte Hver sit Exempel.

I. Realcl., Toaarsclassen. 2 T. Anvendelser af Reguladetri som Procent-, Rabat-, Selskabsregning, Vexelregning, Kjædesætningen, Rentes Rente (med Logarithmetabellen, hvis Indretning og Brug er lært ved Underviisningen i Arithmetik). Hovedregning. Undertiden Hjemmeregning som skriftligt Arbejde, ogsaa med Anvendelse af geometriske og fysiske Sætninger.

5. studer. Cl., Fortsættelse af 1ste Fælledsclassen. 3 T. I Begyndelsen af Aaret Brøk og Reguladetri som Indledning til Arithmetikken, idet Grundene til Fremgangsmaaden eftervises saa simpelt som muligt. Den øvrige Deel af Aaret Arithmetik (s. dette Fag).

I de følgende studerende Classer øves idelig praktisk Regning i Forbindelse med Matematikken.

SKRIVNING OG TEGNING.

SKRIVNING. Da tidlig indtrædende, samtidig Brug af baade „dansk“ (tydsk) og „latinsk“ (engelsk) Skrift gjør det saameget vanskeligere at faae en sikker Haand til Skrivning, læres i de lavere Classer kun den latinske (engelske) Skrift; fra 2den Fælledsclassen læres i Skrivetimerne tillige den „danske“, men ved de øvrige skriftlige Arbejder bruges helst alene den latinske.

I Forberedelsesclassen (5 T.) skrives paa Tavle efter Lærerens Forskrift: Streger, Grundtræk, Bogstaver og Tal, Smaaord; ved Udgangen maa Enhver kunne skrive nogenlunde læselig Sammenskift. I 3die Underclassen (5 T.) skrives i Skrivebog, bestandig store Skriftræk; en Hovedsag er at vænne Disciplene til en reenlig Behandling og til at holde rigtig paa Pennen. I de følgende Par Classer Sammenskift efter løse Forskrifter, senere tildeels efter trykt Bog og af og til hurtigere Skrivning efter Dictat; Sammenskift afvexler dog heelt igjennem jevnlig med enkelte Bogstaver efter Forskrift. For at maale Fremgangen, skrives i en egen Bog hver Maaned en Side. I 1ste Realcl. og 5te studer. anvendes en og anden Skrivetime til Øvelse i at nedskrive Kongerækker, matematiske Beviser o. d., hvor det gjælder en ordentlig

og net Behandling. Fra 2den Undercl. ugentlig Hjemmeskrivning (efter F. Jørgensens Forskrifter).

I de lavere Classer bliver ved alle Stilearbejder Skriften særskilt bedømt. Overalt indtil Overgangsl. har enten Skrivelæreren eller Classelæreren en Gang om Maaneden at eftersee og bedømme samtlige skriftlige Arbejder med Hensyn til Orden og takkelig Udstyrelse.

TEGNING i de tre Underclasser i Helstedes Tegnebøger, med Lineal eller paa fri Haand, med eller, saavidt muligt, uden Maal; Hensigten er at vænne Haand og Øie og øve i en reenlig Behandling.

2. Fælledscl. 2 T. Her bruges dels løse Fortegninger (Hoffmanns), med og uden Skygge, forestillende Gjenstande fra det daglige Liv, dels Fortegning paa den store Tavle, til fælleds Gjengivelse; det er tilladt at bruge Maalepapiir, men ikke Lineal. For at vænne til en raskere Udførelse bruges undertiden Tegning paa fri Haand af simple Figurer, der tegnes hen, eftersom Opgavens Dele mundtlig fremsættes, en efter anden.

1. Fælledscl. (for Realdisciplene) 2 T. Geometrisk Tegning: Udførelse af de simpleste Constructioner i Forbindelse med Underviisning i Geometriens Begyndelsesgrunde. Hensigten er at øve i Brug af Passer og Lineal og indprente de første geometriske Begreber med tilhørende Benævnelser. Af og til ogsaa Frihaandstegning.

2. Realccl. 2 T. Frihaandstegning meest efter Ornamenttegninger i Omrids (Hetschs); de udføres tildeels efter forandret Maalestok. Undertiden tegnes for paa den store Tavle, hvorefter Fortegningen udslettes og bliver at gjengive efter Hukommelsen. — Fortsættelse af geometrisk Tegning, efter Fortegning paa den store Tavle med opgivne Maal, Constructionen forud anviist. For at fremme Hurtighed foresiges undertiden en Construction, som samtidig bliver at udføre af Disciplene; undertiden gives lette Opgaver til Løsning paa egen Haand. Fra denne Classe af indøves Brug af Ridsefjeder.

1. Realccl. 2 T. Frihaandstegning, dels efter Fortegninger, dels efter fritstaaende Gjenstande, som Træklodser og dreiede Kar. Det kan vække forøget Interesse hos de Fremmeligere, af og til at udføre Tegninger (som af Naturgjenstande i forstørret Maalestok), der ere bestemte ikke blot til Øvelse, men til Opbevaring og Anvendelse. — Fortsættelse af geometrisk Tegning; naar der er opnaaet en vis Færdig-

hed i Udførelsen af de almindelige geometriske Constructioner, begynder man paa Projectionstegning (først Stillingen af Punktet, Linien og Planen i Rummet, med Hensyn til to paa hinanden lodrette Projectionsplaner, dernæst Liniens og Planens indbyrdes Stillinger og Planens Nedlægning samt de vigtigste derhen hørende Problemer, endelig Projection af de almindelige i Stereometrien afhandlede Legemer og deres Skjæring med Planen). Jevnlig lette Opgaver til Løsning paa egen Haand, deels hjemme, deels paa Skolen; indbyrdes Hjælp tillades, ligesom ved de matematiske Opgaver s. o.

SANG OG GYMNASTIK.

SANG. Sangundervisning blev indført 1843, efter en Plan, som i det Væsentlige har staaet sin Prøve. Maalet er, itide at vække den musikalske Sands, saavidt muligt hos Alle, og at føre dem over Begyndelsesgrundene af det musikalske Tegnsprog. Derfor maa Alle have Sangundervisning, — paa det Trin, hvor den nærmest er Skolens Sag; den meddeles der classevis: de første Aar ved Foresyngen af let fattelige Smaasange, der blive at gjentage i eenstemmig Chor, senere, efter Indøvelse af en Musikkære for Begyndere, ved fleerstemmig Sang. Det viser sig stadig, især i Smaaclasserne, hvorledes selv de, der syntes berøvede al Sands for Takt og Tone, lidt efter lidt komme med og faae Øret aabnet eengang for alle.

I Forberedelses- og 3die og 2den Underklasse eenstemmig Sang; Læreren foredrager Melodien og Texten, Vers for Vers, indtil Alle have nøiagtig opfattet dem; aarlig læres saaledes 20—25 Sange, som jevnlig gjentages. Da Texten skal hjælpe til at skaffe Melodien Indgang og omvendt, maa der lægges lige Vægt paa Ord og Tone, saavel ved Indøvelsen som navnlig ogsaa ved Valget. Døgnets fjasende eller leflende Frembringelser maa holdes borte; paa den anden Side er der af de større Componister blot enkelte, der kunne tiltale Børn. Der er forresten et ikke ringe Udvalg i Weyses Morgen- og Aftensange og lignende aandelige Sange (Psalmer først senere og ikke mange), fædrelandske Sange som „Danmark, deiligst Vang“, „Willemoes“, „Slaget ved Slesvig“, Folkeviser, først saadanne som „Agnete“ eller „Roselil“, senere „Dagmars Død“, „Marsk Stigs Døtre“, „Tovelil“, eller

nyere Compositioner, der give en Gjenklang af Folketonen som: „I Dalens Skjød“, „Tommeliden“, „Kong Valdemars Jagt“ o. d. — I 1ste Undercl. begynder derefter Underviisningen i Musicklære (C. Bulls kortf. Musikl.); i denne Classe læres om Nodernes Værdier og Navne og det Vigtigste om Takten; samtidig indøves det Lærte ved Oplæsning, med Taktslag, af de i Bogen optagne Sange, navnlig de 10-12 første, som maae kunne læses med Færdighed; af og til synges nogle af Bogens Sange eller af de tidligere indøvede eller Scalaer. I 2den Fælledscl. gennemgaaes det Øvrige af Musiklæren (Bulls) og alle Sangene læses; Læren om Intervaller bliver særlig fremhævet og ledsages af Øvelser i at træffe Intervallerne. I 1ste Fælledscl. indøves nogle flerstemmige Sange, først tostemmige, siden Sange for Sopran, Alt og Bas (efter Berggreens „Sange til Skolebrug“) eller for tre eller fire eensartede Stemmer, meest efter en for Skolen udgiven lithographeret Samling „Trestemmige Sange“, 1845 indeholdende Choraler, danske og fremmede Fædrelandssange, Folkeviser, Sange af forskjellige Componister, ialt 30, med Texten i Grundsproget). Schemaet bliver lagt saaledes, at de enkelte Umusikalske kunne i en anden Classe øves i Skrivning. — Med den begyndende flerstemmige Sang ender Underviisningen i Musik for Skolens Vedkommende, idet nu Alle ere itide berørte af musikalske Indtryk i den fatteligste Form og have faaet et Grundlag til at bygge videre paa, efter Lyst og Leilighed, maaskee først efter længere Tids Frist. Om Skolen skal hjælpe videre ved Fortsættelsen, beroer paa, hvorvidt den møder ikke blot Ønsker derom, men Villighed til stadig Deeltagelse; det ligger udenfor den faste Underviisningsplan og vil i alt Fald kun skee ved korte Cursus med de musikalsk Begavede fra højere Classer.

Timerne i GYMNASTIK samt Svømning ere indlagte i den almindelige Skoletid. I Reglen har hver Classe to Timer ugentlig; da det imidlertid for Smaaclasserne synes anstrængende at have en heel Time ad Gangen i Gymnastik som ogsaa i Sang, gives der i Forberedelses- og de tre Underclasser fire halve Gymnastiktimer om Ugen istedenfor to hele, ligeledes halve Timer i Sang og tildeels i Skrivning.

I Forberedelsesclassen, de tre Underclasser og de to Fælledsclasser gennemgaaes de „forberedende Øvelser“ samt Løben, Springen i Høide

og Længde, Klavren og de „blandede Øvelser“; det Samme gjentages i de høiere Mellemlasser, med Tilføielse af Voltigering paa Hesten og Geværexercits samt Marsch; for Afgangsslassen gives Underviisning i Hugning, i mindre Hold. I Sommermaanederne indtræder Svømning i Stedet for Gymnastik, ligesom denne classeviis og i de sædvanlige Formiddagstimer, da der paa Grund af Skolens Beliggenhed kun er et kort Stykke til Svømmeflaaden; de lokale Forhold medvirke til, at de allerfleste Disciple ere Svømmere længe før Udgangen af Skolen.

Skoleefterretninger.

Juli 1858.

Før Juleferien holdtes, som sædvanlig, Halvaarsprøve i de høiere studerende og Realclasser, uden Censorer.

Paa Grundlag af Optegnelser fra tidligere Aars Lærermøder er Underviisningsplanen for alle Fag og Classer iaar paany gennemgaaet og nøiere aftalt, i nogle og tyve Faglærermøder; Udbyttet af disse Aftaler er sammentrængt i den oven meddelte „Grundplan“.

Ifølge Bekjendtgjørelse af 15de April d. A. er der under Grosserer-societetet oprettet Brockske Skolelegater (à 84 Rdr. aarlig) for Real-disciple, som i Løbet af 3 Aar skulle tage Realafgangsprøven ved en af Hovedstadens Skoler, for derefter at gaae over til Handelen. Efter indgiven Ansøgning ere, fra Juni d. A., saadanne Legater tildeelte tre Disciple af 1ste og tre af 2den Realclasser.

Statistiske Meddelelser.

I Juni og Juli Maaned 1857 afholdtes 2den Deel af Afgangsprøven for Studerende: skriftlig (Latinsk Stil, Latinsk Oversættelse, Udarbeidelse i Modersmaalet, arithmetisk og geometrisk Udarbeidelse) d. 23de, 24de og 25de Juni; mundtlig Dagene fra d. 27de Juni til d. 4de Juli i Latin (Dr. J. Forchhammer og Prof. M. Hammerich; Meddommere: Prof. Dorph, indbudt, og Cand. philol. I. C. L. Dahlenborg); Græsk (Overlærer C. Berg; Prof. Dorph, Dr. J. Forchhammer); Historie (Cand. theol. A. Ingerslev; Overlærer Bryndum, Cand. phil. C. Plesner); Religion (Cand. theol. R. Frimodt; Pastor P. Fenger, Cand. theol. H. Petersen); Arithmetik og Geometri (Cand. phil. K. H. Schow; Docent H. A. Pedersen, Stud. theol. J. A. Trane); Naturlære (Cand. polyt. L. Friis; Cand. polyt., Havnebygmester Holmberg, Exam. polyt. E. Ibsen); Hebraisk (Cand. theol. R. Frimodt; Licent. theol., Pastor C. Rothe, Cand. theol. G. A. Exner). Udarbeidelserne i Modersmaalet bedømtes af Prof. M. Hammerich, Licent. C. Rothe og Cand. theol. A. Ingerslev, de latinske Stile og Oversættelser af Dr. J. Forchhammer, Prof. Dorph og Cand. philol. Dahlenborg.

Til Prøven indstillede sig de 17 Ældre af Afgangsskolen:

Bloch, Jørgen, en Søn af Hr. Grosserer G. Bloch her i Staden;
indkom i Skolen November 1846.

Guldencrone, Emil, en Søn af Hr. Kammerherre, Amtsforvalter
Baron Guldencrone her i Staden; indkom i Skolen April 1849.

Hall, Oluf, en Søn af Hs. Excellence Premierminister Hall her i
Staden; indkom i Skolen 1853.

Hansen, Valdemar, en Søn af Hr. Etatsraad, Bankdirecteur H. P.
Hansen her i Staden; indkom i Skolen November 1847.

Heineth, Gotfred, en Søn af Hr. Pastor Heineth paa Falster; ind-
kom i Skolen August 1852.

Hertzsprung, Severin, en Søn af Hr. Fabrikant Hertzsprung her
i Staden; indkom i Skolen August 1854.

Hørring, Arthur, en Søn af Hr. Urtekræmmer Hørring her i
Staden; indkom i Skolen August 1846.

Krarup, Sophus, en Søn af Hr. Klædehandler Krarup her i Staden;
indkom i Skolen Mai 1845.

Lunding, Carl, en Søn af afd. Kammerherre Lunding; indkom i
Skolen Marts 1845.

Lunding, Mathias, en Søn af Hr. Generalmajor v. Lunding, Com-
mandant paa Kronborg; indkom i Skolen Mai 1844.

Mathiesen, Haagen, en Søn af Hr. Major v. Mathiesen her i
Staden; indkom i Skolen August 1852.

Meyer, Martin, en Søn af Hr. Klædehandler A. Meyer her i Staden;
indkom i Skolen August 1854.

Paulsen, Harald, en Søn af Hr. Overauditeur Paulsen her i Staden;
indkom i Skolen October 1845.

Petersen, Johan, en Søn af Hr. Skomagermester Petersen her i
Staden; indkom i Skolen August 1847.

Raaschou, Peter, en Søn af Hr. Viinhandler Raaschou her i
Staden; indkom i Skolen April 1846.

Schiellerup, Carl, en Søn af Hr. Bogtrykker Schiellerup her i
Staden; indkom i Skolen August 1850.

Schlick, William, en Søn af Hr. Materialist Schlick her i Staden;
indkom i Skolen Mai 1846.

Udfaldet vil sees af efterstaaende Liste:

	1ste Deel 1855.				2den Deel 1857.									Hovedcharacter.	Hebraisk.
	Tydk.	Frausk.	Geographi.	Naturhistorie.	Udarb. i Modersmaalet.	Latin skriftl.	Latin mundtl.	Græsk.	Historie.	Religion.	Arithmetik.	Geometri.	Naturalære.		
Bloch, Jørgen	g.	g.	ug.	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	ug.	ug.	mg.	mg.	mg.	<i>Første Character</i>	
Guldencrone, Emil	ug.	ug.	ug.	ug.	mg.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	<i>Første Character med Udmærkelse</i>	
Hall, Oluf	ug.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	g.	g.	g.	g.	mg.	g.	mg.	<i>Første Character</i>	
Hansen, Valdemar	g.	mg.	ug.	ug.	g.	tg.	mg.	g.	g.	g.	g.	g.	mg.	<i>Anden Character</i>	
Heineth, Gotfred *)	mg.	tg.	ug.	mg.	g.	g.	mg.	g.	tg.	mg.	ug.	mg.	mg.	<i>Anden Character</i>	
Hertzprung, Severin	ug.	mg.	mg.	ug.	mg.	ing.	ug.	mg.	ug.	mg.	ug×	ug×	ug.	<i>Første Character med Udmærkelse</i>	
Hørring, Arthur	mg.	mg.	ug.	ug×	mg.	mg.	mg.	ug.	mg.	ug.	ug.	ug.	ug.	<i>Første Character med Udmærkelse</i>	
Krarup, Sophus	mg.	mg.	ug.	ug.	ug.	g.	ug.	mg.	ug.	mg.	mg.	mg.	ug.	<i>Første Character</i>	
Lunding, Carl	g.	mg.	mg.	ug.	g.	tg.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	<i>Anden Character</i>	
Lunding, Mathias	mg.	g.	ug.	mg.	g.	g.	g.	mdl.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	<i>Anden Character</i>	
Mathiesen, Haagen	ug.	ug×	g.	ug.	mg.	mg.	ug.	mg.	mg.	ug.	g.	g.	ug.	<i>Første Character</i>	
Meyer, Martin	ug.	ug.	ug.	mg.	mg.	g.	ug.	ug.	mg.	—	ug.	ug.	mg.	<i>Første Character</i>	
Paulsen, Harald	mg.	mg.	ug.	ug.	mg.	mg.	ug.	mg.	ug.	ug.	ug.	g.	mg.	<i>Første Character</i>	
Petersen, Johan	mg.	mg.	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	g.	mg.	mg.	g.	tg.	<i>Anden Character</i>	
Raaschou, Peter	mg.	g.	mg.	tg.	tg.	tg.	g.	mg.	g.	g.	mg.	g.	g.	<i>Anden Character</i>	
Schiellerup, Carl	mg.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	g.	mg.	mg.	mg.	ug.	mg.	g.	<i>Første Character</i>	
Schlick, William	g.	g.	tg.	mg.	mg.	g.	mg.	g.	mg.	g.	ug.	ug.	g.	<i>Anden Character</i>	

*) 1ste Deel i 1854.

1ste Deel af Afgangsprøven for Studerende afholdtes: skriftlig (Tydsk Stil) d. 25de Juni; mundtlig d. 27de og 29de Juni i Tydsk (Cand. theol. H. Petersen; Cand. theol. L. Schwartzbrem, Cand. phil. K. H. Schow); Fransk (Cand. phil. O. C. Borch; Universitetsbibliothekar J. Hannover, Dr. G. Fistaine); Geographi (Cand. theol. A. Ingerslev; Overlærer Bryndum, Cand. phil. C. Plesner); Naturhistorie (Stud. magist. V. Bergsøe; Cand. med. D. Bølling, Cand. phil. L. Jørgensen).

Til Prøven indstillede sig Overgangsclassens 16 Disciple. Udfaldet var følgende:

	Tydsk.	Fransk.	Geographi.	Naturhistorie.
Bech, Laurids	mg.	mg.	mg.	tg.
Bentzen, Vilhelm	ug.	ug.	mg.	mg.
Berlin, Anton	g.	mg.	g.	tg.
Christensen, Theodor	g.	mg.	ug.	g.
Falbe, Frederik	tg.	g.	mg.	tg.
Flinch, Alfred	mg.	mg.	mg.	mg.
Hansen, Hans	g.	g.	g.	ug.
Heering, Christian	g.	tg.	mg.	mg.
Herforth, Sophus	g.	mg.	tg.	tg.
Johansen, Alfred	tg.	g.	ug.	mg.
Madsen, Christian	mg.	ug.	ug.	mg.
Petersen, Niels	g.	g.	mg.	g.
Stein, Harald	ug.	mg.	ug.	ug.
Stickmann, Ferdinand	mg.	g.	g.	mg.
Thaae, Carl	mg.	g.	mg.	g.
Thomsen, Thomas	ug.	ug.	ug.	ug.

Fremdeles afholdtes, for første Gang, den ved Bekjendtgj. af 18de Septbr. 1855 anordnede fuldstændige Real-Afgangsprøve: skriftlig (Udarbejdelser i Modersmaalet, nemlig Gjengivelse og fri Afhandling; Tydsk og Engelsk Stil; Arithmetisk Opgave og Regning; Geometrisk Opgave og Geometrisk Tegning; Frihaandstegning og Skrivning) d. 26de, 27de, 29de og 30te Juni; mundtlig d. 4de, 6te og 7de Juli i Tydsk (Cand. theol. H. Petersen; Cand. theol., Overlærer D. Svendsen,

Cand. phil. K. H. Schow); Fransk (Cand. phil. O. C. Borch; Prof. V. Bjerring, Dr. phil. G. Fistaine); Engelsk (Dr. phil. G. Fistaine; Prof. V. Bjerring, Cand. theol. H. Petersen); Historie og Geographi (Cand. phil. C. Plesner; Cand. phil. C. V. Rimestad, Cand. theol. A. Ingerslev; Arithmetik og Geometri (Cand. phil. K. H. Schow; Prof. A. Steen, Cand. theol. J. A. Trane); Naturlære (Exam. polyt. E. Ibsen; Prof. A. Steen, Cand. phil. K. H. Schow); Naturhistorie (Stud. magist. V. Bergsøe; Cand. med. D. Bølling, Cand. phil. L. Jørgensen). Udarbejdelserne i Modersmaalet bedømtes af Prof. M. Hammerich, Overlærer D. Svendsen og Cantor N. Krossing; Frihaandstegning og Skrivning af Cand. theol. J. A. Trane, Architect F. W. Reimer og Architect J. Eckersberg.

Til denne Prøve indstillede sig 4 Disciple af 1ste Realclasses ældre Hold, nemlig:

Asmussen, Gottlieb, en Søn af afd. Skolelærer Asmussen; indkom i Skolen October 1855.

Gjellerup, Poul, en Søn af Hr. Forpagter Gjellerup paa Strandegaard i Sjælland; indkom i Skolen August 1851.

Kaufmann, Martin, en Søn af Hr. Kjøbmand Kaufmann i Roeskilde; indkom i Skolen Marts 1852.

Leschly, Mauritz, en Søn af Hr. Major v. Leschly her i Staden; indkom i Skolen August 1855.

De „bestode“ Alle Prøven, Asmussen „med Udmærkelse“. De enkelte Characterer vare:

	Modersmaalet.	Tydk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Geographi.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Naturhistorie.	Skrivning og Tegning.
Asmussen, G.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	ug.	g.	mg.	ug.	ug.	ug.
Gjellerup, P.	g.	tg.	g.	g.	g.	mg.	g.	mg.	mg.	mg.	mg.
Kaufmann, M.	mg.	g.	mg.	g.	mg.	mg.	g.	g.	g.	mdl.	mg.
Leschly, M.	mg.	ug.	mg.	ug.	ug.	ug.	mg.	mg.	ug.	g.	mg.

Skolens Disciple ere (sidst i Juni d. A.) 220 (ifjor lgl. 220).

De ere fordeelte i følgende 13 (tildeels 15) Classer:

Afgangsclasser	A med 11 Disciple	}	*)
—	B — 11 —		
Overgangsclassen	— 13 —		
3die studerende Classe	— 16 —		
4de — —	— 16 —		
5te — —	— 21 —		
1ste Realclasser	— 12 —		
2den —	— 12 —		
1ste Fælledsclasser	— 21 —		
2den —	A — 14 —	}	*)
— —	B — 13 —		
1ste Underclasser	— 23 —		
2den —	— 21 —		
3die —	— 8 —		
Forberedelsesclassen	— 8 —		

I omstaaende Liste over Lærefagenes Fordeling er Hovedsummen af Timerne i hvert Fag ikke allevegne lig Summen af de for de enkelte Classer anførte Timer, da den tillige maa beregnes efter den meer eller mindre adskilte Underviisning i de deelte Classer, forat det virkelige Timeantal kan blive angivet.

*) I visse Timer forenede.

Lærefagenes nuværende Fordeling.

Høiere Classer.	Afg. AogB.	Ovg.	III.	IV.	V.	1 R.	2 R.	Timer ialt.
Latin	8	7	8	8	9	..	..	45
Græsk	5	4	5	4	..	..	..	21
Hebraisk	(2)	..	..	..	..	..	..	2
Dansk	2	2	2	2	3	3	3	17
Tydske	..	4	2	2	2	3	3	16
Fransk	..	3	2	2	2	3	3	15
Engelsk	..	..	..	..	..	3	3	6
Religion og Bibelhistorie . .	2	2	2	2	2	2	2	14
Historie	3	3	3	2	3	2	2	21
Geographi	..	2	2	2	2	2	2	12
Mathematik og Regning . . .	5	4	5	4	3	6	7	40
Naturhistorie	..	3	2	2	2	2	2	13
Naturlære	2	..	..	..	..	3	1	8
Tegning	..	..	..	..	..	2	2	4
Skrivning	..	..	..	..	2	2	2	6
Gymnastik og Svømning . . .	1	..	..	2	2	1	2	10
	28	34	33	32	32	34	34	250

Lavere Classer.	1 Fælledscl.	2 Fælledscl. A og B.	1 Undercl.	2 Undercl.	3 Undercl.	Forb.	Timer ialt.
Dansk	3	3	6	8	8	9	31
Latin	6 0	..	..	..	..	..	6
Tydske	2 3	5	3	3	..	..	15
Fransk	3	3	3	..	..	..	11
Engelsk	2	3	..	..	..	..	6
Religion og Bibelhistorie . . .	2	2	2	2	3	..	11
Historie	2	2	..	..	..	..	4
Geographi	2	2	2	2	3	..	11
Mathematik og Regning	3 6	3	4	4	5	6	24
Naturhistorie	2	2	2	2	..	..	9
Musiklære og Sang	1	2	1	1	2	2	8
Tegning	0 2	2	2	2	2	..	12
Skrivning	2	2	3	4	5	5	16
Gymnastik og Svømning	2	2	2	2	2	2	10
	32	33	30	30	30	24	174

Skolens Lærere.

- M. Hammerich, Prof., Cand. theol. og Dr. phil., Lærer i Latin i næstøverste Classe 1831 og 1834, Forstander for Skolen siden 12te Decbr. 1842; læser Dansk i Afgangsclasse A og B og i 1ste Realclassen (siden Aug. 1841 og April 1844), Latin i Afgangsclassen (siden Decbr. 1842) og tydsk Litteratur i Overgangsclassen; 9 Timer ugentlig.
- Hr. N. U. Krossing, Cand. phil., Cantor i Citadellet, Lærer siden 1ste Octbr. 1828; Dansk i 5te studer. Cl., 1ste Fælledscl., 2den Fælledscl. A og B, 1ste, 2den, 3die Underklasse samt Forberedelsesclassen; 28 Timer.
- Hr. O. C. Borch, Cand. phil., Lærer siden Aug. 1830; Fransk i alle Classer og Tydsk i 5te studer.; 28 Timer.
- Hr. Leopold H. S. Jørgensen, Cand. phil., Lærer siden Marts 1832; Naturhistorie i 1ste Fælledscl., 2den Fælledscl. A og B, 1ste og 2den Undercl., Geographi i 2den Fælledscl. A og B, 2den og 3die Undercl., Tegning i 3die Undercl.; 22 Timer.
- Hr. J. H. C. Scheer, Dbm., Lærer siden Septbr. 1833; Gymnastik og Svømning; 21 Timer.
- Hr. Hans P. L. Petersen, Cand. theol., Lærer siden Aug. 1840; Tydsk i Ovgcl., 3die stud., 1ste og 2den Realcl., 2den Fælledscl. A og B og 1ste Undercl., Engelsk i 2den Fælledscl. A og B, Religion i 5te stud. og 1ste Undercl.; 28 Timer.
- Hr. G. P. N. Fistaine, Dr. phil., Lærer siden April 1841; Latin i Overgangsccl., Engelsk i 1ste og 2den Realcl. og 1ste Fælledscl., Tydsk i 1ste Fælledscl. og 4de studer.; 20 Timer.
- Hr. C. Berg, Philol. cand., Overlærer ved Metropolitanskolen, Lærer siden Octbr. 1842; Græsk i Afgangsccl. A og B; 8 Timer.
- Hr. J. N. G. Forchhammer, Cand. philol., Dr. phil., Lærer fra Aug. 1845 til Aug. 1851 og nu siden November 1856; Latin i Afgcl. A og B.; 10 Timer.
- Hr. K. H. Schow, Cand. phil., Lærer siden Marts 1848, deltager i Inspectionen siden Januar 1853; Matematik i Afgangsccl. A og B,

- Ovgcl., 4de og 5te studer. Cl., 1ste og 2den Realcl., Regning i 1ste Realcl., Skrivning i 5te studer. Cl. og 1ste Realcl.; 36 Timer.
- Hr. Chr. Plesner, Cand. phil., Lærer siden Aug. 1848, deeltager i Inspectionen siden Jan. 1854; Latin i 4de og 5te studer. og 1ste Fælledscl., Historie og Geographi i 5te studer., 1ste og 2den Realcl.; 36 Timer.
- Hr. A. Ingørslev, Cand. theol., Lærer siden Marts 1851, deeltager i Inspectionen siden Januar 1853; Historie i Afgangsccl. A og B., Ovgcl., 3die og 4de studer., Geographi og Dansk i Ovgcl., 3die og 4de studer., Græsk i 3die studer.; 31 Timer.
- Hr. L. Friis, Cand. polyt., Dbm., Lærer siden Febr. 1853; Naturlære i Afgangsccl.; 2 Timer.
- Hr. J. A. Trane, Cand. theol., Lærer siden Februar 1853; Skrivning i alle Classer undt. 5te stud. og 1ste Realcl., Religion i 2den Fælledscl. A og B., Mathematik og Tegning i 1ste Fælledscl. (Realdisc.), Regning i 2den Realcl.; 28 Timer.
- Hr. Eugen Ibsen, Exam. polyt., Lærer siden Januar 1854; Naturlære i Afgangsccl. og 1ste og 2den Realcl., Mathematik i 3die studer.; 11 Timer.
- Hr. Chr. Skou, Cand. theol., Lærer siden Aug. 1854; Musiklære i 2den Fælledscl. A og B, Religion, Historie og fleerstemmig Sang i 1ste Fælledscl., Regning i 2den Undercl.; 12 Timer.
- Hr. G. A. Exner, Cand. theol., Lærer siden Januar 1856; Religion i Afgangsccl. A og B, 3die og 4de studer., 1ste og 2den Realcl. samt 2den Undercl., Hebraisk i Afgangsccl.; 14 Timer.
- Hr. F. W. Reimer, Architect, Lærer siden 1ste April 1856; Tegning i 1ste og 2den Realcl., 2den Fælledscl. A og B; 7 Timer.
- Hr. L. Kleisdorff, Cand. philol., Lærer siden August 1856; Græsk i Ovgcl. og 4de studer.; 8 Timer.
- Hr. F. Plesner, Cand. juris, Lærer siden August 1856; Historie i 2den Fælledscl. A og B, Geographi i 1ste Undercl., Regning i 2den Fælledscl. A og B, samt 1ste Undercl.; 12 Timer.
- Hr. H. Kiærshou, Stud. magist., Lærer siden Mai 1857; Naturhistorie i Ovgcl., 3die, 4de og 5te stud. samt 1ste Realcl.; 11 Timer.
- Hr. Chr. Richardt, Cand. theol., Lærer siden October 1857; Religion

- i Ovgcl. og 3die Undercl., Dansk i 2den Realcl., Tydsk i 2den Undercl.; 11 Timer.
- Hr. P. Engholm, Stud. theol., Lærer siden November 1857; Dansk og Regning i 3die Undercl. og Forberedelsescl.; 12 Timer.
- Hr. A. Andresen, Exam. polyt., Lærer siden Februar 1858; Geometrisk Tegning i 1ste Realcl., Regning i 1ste Fælledscl., Tegning i 1ste og 2den Undercl.; 8 Timer.
- Hr. C. P. Christensen Schmidt, Cand. philol., Lærer siden Mai 1858; Latin i 3die stud., Sang i Forberedelsescl., 3die og 2den Undercl., Musiklære i 1ste Undercl.; 12 Timer.

Næste Aar bruges følgende Lærebøger.

Forberedelsesclassen.

Borgens og Rungs danske Læsebog, 1ste Cursus, for Begyndere (ny Udg.). Schneekloths Regnebog, 1ste Deels 1ste Afdeling (3die Udg.).

3die Underklasse.

Borgens og Rungs danske Læsebog, 2det Cursus. Krossings poetiske Læsebog, 1ste Deel (6te Udg.). Krossings Opgaver til Øvelse i Stil (3die Udg.). Balslevs Bibelhistorie. Geographi for smaa Børn (1856). Et Atlas (helst Blankensteiners). Helsteds Tegnebog, 1ste Hefte.

Anm. Da Atlas, her og i de øvrige Classer, skal medbringes hver Geographitime, maa det, for at være mindre uhandeligt, helst indbindes paa Fals.

2den Underklasse.

Borgens og Rungs danske Læsebog, 2det Cursus. Krossings poetiske Læsebog, 1ste Deel. Krossings Opgaver til Øvelse i Stil. Hallagers tydske Læsebog (en nyere Udgave eller en ældre med Omtryk af de første Ark). Luthers lille Katechismus. Balslevs Bibelhistorie. Geographi for smaa Børn (1856). Et Atlas. Krarup-Hansens Skildringer af Pattedyr. Fr. Jørgensens Forskrifter (til Hjemmeskrivning). Helsteds Tegnebog, 3die Hefte.

1ste Underklasse.

— Borgens og Rungs danske Læseb., 3die Cursus. Krossings poet. Læsebog, 1ste Deel. Krossings Opgaver til Øvelse i Stil. Hallagers tyske Læsebog fra 1850. Borrings Manuel de langue française (7de Oplag, 1852). Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Geographi for smaa Børn. Et Atlas. Prosch's mindre Naturhistorie. C. Bulls kortf. Musiklære. Helsteds Tegnebog, 4de Hefte.

2den Fælledsclasse.

Funchs danske Læsebog. Krossings Schema til dansk Grammatik (6te Udg.). Rungs tyske Læsebog for Begyndere (3die Udg.). Materialier af Jürs og Rung. Schema til den tyske Grammatiks Formlære (Eibes Forlag, 2det Oplag). Borrings Manuel de langue française (7de Opl., 1852). Fistaines engelske Elementarbog. Balslevs Bibelhistorie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder (sidste Udg.). Kieperats Atlas over den gamle Verden. Rimestads mindre Geographi. Et Atlas. Prosch's mindre Naturhistorie. Jacobis Hovedregningslister. C. Bulls kortf. Musiklære.

1ste Fælledsclasse.

Krossings poet. Læsebog, 2den Deel (3die Udg.). Rungs t. Læseb. for Begyndere (3die Udg.). Mater. af Jürs og Rung. Schema til den t. Grammatiks Formlære (Eibes Forlag, 2det Oplag). V. Bjerrings Samling af lette franske Læsestykker (med Overs.). Abrahams franske Gram. Fistaines engelske Elementarbog. S. Müller: Bibelen i Udtog. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder (sidste Udg.). Rimestads mindre Geographi. Et Atlas. Prosch's mindre Naturhistorie. Jacobis Hovedregningslister. (For de Latinlæsende tillige: Madvigs lat. Formlære; Bergs og Møllers lat. Læsebog, 1ste Deel).

2den Realclasse.

Krossings poetiske Læsebog, 2den Deel. Hjorts tyske Læsebog, pros. Deel. Hjorts større tyske Gram. Mater. af Jürs og Rung. Fistaines franske Læsebog (1857). Abrahams franske Grammatik. Fistaines engelske Fortællinger. Fistaines Udv. Stykker til Overs. fra

Dansk. Mariboës engelske Formlære. S. Müller: Bibelen i Udtog. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Det Nye Testament. Kofods Historiens vigtigste Begivenheder (sidste Udg.). Allens mindre Danmarkshistorie (Udg. 1853). Rimestads mindre Geogr. Et Atlas. Lützens Begyndelsesgr. i Dyreriget. Prosch's mindre Naturhist. Bergs Geometri (ny Udg.).

Iste Realclasse.

Flors danske Sproglære (1858). Runeberg: Fänrik Ståls sägner. Goethes Götz v. Berlich. Hjorts tyske Læsebog, pros. Deel. Hjorts større tyske Gram. Fistaines franske Læsebog. Mérimée's Mosaïque. Abrahams fr. Gram. Fistaines engelske Fortællinger. Fistaines Udvalgte Stykker til Overs. fra Dansk. Mariboës engelske Formlære. S. Müller: Bibelen i Udtog. Mørk Hansens kortf. Kirkehistorie. Balles Lærebog. Hammerich: 100 Psalmer. Det Nye Testament. Allens mindre Danmarkshistorie (Udg. 1853). Kofods Historiens vigtigste Begivenheder. Munthes Geogr. ved Velschow. Et Atlas. Drejer og Bramsen: Kortfattet Lærebog i Zoologi og Botanik. Bergs Geometri (ny Udg.). Holten: Læren om Naturens alm. Love. Johnstrups de chemiske Grundstoffer.

5te studerende Classe.

Cornelius Nepos (Stereotyp-Udg.). Madvigs lat. Sproglære (ny Udg.). Krossings poetiske Læseb., 2den Deel. Deutsches Lesebuch v. Jürs u. Rung. Hjorts større t. Gram. Fistaines franske Læsebog (1857). Abrahams fr. Gram. S. Müller: Bibelen i Udtog. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer. Det Nye Testament. Bohrs Gammelhist. (Udg. 1853). Kiepert's Atlas over den gamle Verden. Rimestads mindre Geographi. Et Atlas. Lützens Begyndelsesgr. i Dyreriget.

4de studerende Classe.

Ciceros Taler (Madvigs Udg.). Cæsars galliske Krig (Whittes Udg.). Madvigs lat. Sprogl. Bergs Schema til den græske Formlære (ny Udg.). Bergs græske Læseb. for Begynd. (nyeste Udg.). Deutsches Lesebuch v. Jürs u. Rung. Hjorts større t. Gram. Fistaines franske Læsebog. Mérimée's Mosaïque. Abrahams fr. Gram. S. Müller: Bibelen i Udtog. Hammerich: 100 Psalmer. Det Nye Testament. Bohrs Middelalderens

Historie (nyeste Udg.). Rimestads mindre Geogr. Et Atlas. Kieperets Atlas over den gamle Verden. Lützens Begyndelsgr. i Dyreriget. Vaupell: Planterigets Naturhistorie. Bergs Geometri (ny Udg.).

3die studerende Classe.

Ciceros Taler (Madvigs Udg.). Ovids Metamorph. (Blochs Udvalg). Livius, 7de Pentade. Madvigs lat. Sprogl. Bergs gr. Læsebog. f. andet Aars Curs. Xenophons Anabasis. Tregders gr. Gram. Madvigs gr. Ordføiningsl. Goethes Götz v. Berlich. Deutsches Lesebuch v. Jürs u. Rung. Hjorts større t. Gram. Mérimée's Mosaïque. Le petit Jeannot. Abrahams fr. Gram. S. Müller: Bibelen i Udtog. Det Nye Testament. Allens mindre Danmarkshistorie. Bohrs Lærebog i den gamle Historie (1853). Rimestads mindre Geogr. Erslev: Den danske Stats Geographi. Et Atlas. Kieperets Atlas over den gamle Verden. Lützens Begyndelsgr. i Dyreriget. Vaupell: Planterigets Naturhistorie. Bergs Geometri (ny Udgave).

Overgangsclassen.

Sallust. Virgil (helst i en Udgave med Anm.). Madvigs lat. Sprogl. Bojesens rom. Antiqv. (3die Udg.). Tregders Mythologi. Bergs Nogle Stykker af Iliaden og Odysen. Xenophons Hellenika (Dindorfs Udg.). Tregders gr. Gram. Madvigs gr. Ordføiningslære. Deutsches Lesebuch v. Jürs u. Rung. Hjorts tydske Læsebog, 2det Bind Hjorts større t. Gram. Töpffer Nouvelles Genévoises. Le petit Jeannot. Abrahams franske Gram. Mörk Hansens Kortf. Kirkeh. Det Nye Testament paa Græsk og paa Dansk. Bohrs Gammelhist. Bohrs den nyere Tids Historie (2den Udg.). Munthes Geographi ved Velschow. Et Atlas. Kieperets Atlas over den gamle Verden. Erslev: Den danske Stats Geographi. Prosch: Dyrerigets Naturhistorie. Vaupell: Planterigets Naturhistorie. Bergs Geometri (ny Udgave). Bauer: Samling af math. Opg.

Afgangsclassen.

Ciceros Lælius. Qvintilian, 10 Bog. Ciceros Taler (Madvigs Udg.). Ciceros Verriner, 4de Bog (Halms Udg.) Livius, Iste Pentade. Virgil (helst i en Udg. med Anm.). Horats (Igl.). Madvigs Carmina selecta ved Ussing (med Anmærkn.). Flemmers Udv. af Sølvalderens pros. Forff. Madvigs lat. Sprogl. Bojesens rom. Antiqv. Tregders Litteraturhistorie. Homer. En Dialog af Plato. Tregders gr. Gram. Madvigs

gr. Ordføininglære. Det Nye Testament paa Græsk og paa Dansk. Allens mindre Danmarkshistorie. Ingerslev og Holm: Den pelopon. Krig, efter Thukydid. Bohrs Verdenshistorie. Schaarschmidt: Kleines historisch-geographisches Atlas. Atlas over den gamle Verden. Holten: Læren om Naturens alm. Love. Johnstrups, de chemiske Grundstoffer. Ramus: Den element. Geometri. Ramus: Trigonometri. Steen: Begyndelsesgr. af den math. Geographi. Bauer: Samling af math. Opg.

Afgangsprøven for Studerende 1ste og 2den Deel.

- Skriftlig: Onsdag 23de Juni 9—1 Oversættelse fra Latin til Dansk, 4—8 Arithmetisk Opgave; Torsdag 24de Juni 9—1 Udarbejdelse i Modersmaalet, 4—8 Tydsk Stiil; Fredag 25de Juni 9—1 Latinsk Stiil, 4—8 Geometrisk Opgave.
- Mundtlig: Fredag 2den Juli Kl. 8 Græsk (I. II); Lørdag 3die Juli Kl. 9 Geographi (I), Kl. 4 Naturlære (I. II), Kl. 5 Tydsk (I), Fransk og Naturhistorie (II); Mandag 5te Juli Kl. 8 Latin (I), Kl. 5 Tydsk og Geographi (II), Fransk og Naturhistorie (I), Kl. 6 Hebraisk. Tirsdag 6te Juli Kl. 8 Latin (II), Kl. 4 Historie (I), Kl. 4¹/₂ Matematik (I), Kl. 6 Religion (I); Onsdag 7de Juli Kl. 4 Historie (II), Kl. 4¹/₂ Matematik (II), Kl. 6 Religion (I).
-

Real-Afgangsprøven.

- Skriftlig: Onsdag 23de Juni 9—1 Udarbejdelse i Modersmaalet (Gjengivelse), 4—8 Regning; Torsdag 24de Juni 9—1 Udarbejdelse i Modersmaalet (fri Afhandling), 4—8 Arithmetik; Fredag 25de Juni 9—1 Geometri, 4—8 Tydsk Stiil; Lørdag 26de Juni 9—1 Geometrisk Tegning, 4—8 Engelsk Stiil.
- Mundtlig: Torsdag 8de Juli Kl. 10 Historie og Geographi, Kl. 5 Tydsk, Kl. 5¹/₂ Engelsk, Kl. 6 Fransk; Fredag 9de Juli Kl. 10 Naturhistorie, Kl. 5 Matematik, Kl. 6 Naturlære.
-

Den skriftlige Deel af Aarsprøven.

- Afgangsl. (i Nr. 10.) Lørdag 10de Juli 7—10 Religionsafhandling; Mandag 12te Juli 7¹/₂—10¹/₂ Historisk Afhandling, 4—7 Geometri; Tirsdag 13de Juli 4—7 Arithmetik. (Lat. Stiil og Oversættelse tidligere).

- Overgangsc. Løvedag 10de Juli 7—10 Dansk Stii, 4—7 Geometri;
(i Nr. 11.) Mandag 12te Juli 7—10 Latinsk Stii, 4—7 Arithmetik;
Tirsdag 13de Juli 7^{1/2}—10^{1/2} Latinsk Oversættelse.
- 3die stud. Cl. Løvedag 10de Juli 7^{1/2}—10^{1/2} Tydsk Stii, 4—7 Græsk
(i Nr. 8.) Oversættelse; Mandag 12te Juli 7—10 Dansk Stii, 4—7
Latinsk Oversættelse; Tirsdag 13de Juli 7—10 Latinsk
Stii, 4—7 Matematik.
- 4de stud. Cl. Løvedag 10de Juli 11—2 Tydsk Stii; Mandag 12te Juli
(i Nr. 8.) 10^{1/2}—1^{1/2} Latinsk Stii; Tirsdag 13de Juli 10^{1/2}—1^{1/2}
Dansk Stii, 4^{1/2}—6^{1/2} Arithmetik.
- 5te stud. Cl. Løvedag 10de Juli 10^{1/2}—1^{1/2} Dansk Stii; Mandag 12te
(i Nr. 10) Juli 11—2 Latinsk Stii, 4^{1/2}—6^{1/2} Arithmetik.
- 1ste Realcl. Løvedag 10de Juli 7^{1/2}—10^{1/2} Dansk Stii (I), 11—2
(i Nr. 13.) Engelsk Stii, 5—7 Regning; Mandag 12te Juli 7—10
Tydsk Stii, 12—1 Fransk Dictat, 4—7 Matematik;
Tirsdag 13de Juli 7^{1/2}—10^{1/2} Dansk Stii (II), 11—1^{1/2}
Tegning.
- 2den Realcl. Løvedag 10de Juli 10^{1/2}—12^{1/2} Engelsk Stii, 4^{1/2}—6^{1/2}
(i Nr. 11.) Arithmetik; Mandag 12te Juli 10^{1/2}—1^{1/2} Dansk Stii,
4^{1/2}—6^{1/2} Regning; Tirsdag 13de Juli 10—11 Fransk
Dictat, 11—1^{1/2} Tegning, 4—6 Tydsk Stii.
- 1ste Fælledsc. Tirsdag 13de Juli 8—9^{1/2} Regning, 9^{1/2}—11^{1/2} Dansk Stii,
(i Nr. 17.) 11^{1/2}—12^{1/2} Engelsk Dictat, 12^{1/2}—2^{1/2} Tydsk eller La-
tinsk Stii, 6—7^{1/2} (Realdisciplene) Arithmetik.
- 2den Fælledsc. Tirsdag 13de Juli 8—9^{1/2} Dansk Stii, 9^{1/2}—11 Regning,
(i Nr. 5.) 11—12 Engelsk Dictat, 12—1^{1/2} Tydsk Stii.
- 1ste Undercl. Tirsdag 13de Juli 8—9^{1/2} Regning, 10—11 Tydsk Dic-
(i Nr. 3.) tat, 11^{1/2}—1 Retskrivning.
- 2den Undercl. Tirsdag 13de Juli 11—12^{1/2} Regning, 1—2^{1/2} Retskriv-
(i Nr. 6.) ning.
- 3die Undercl. Tirsdag 13de Juli 8^{1/2}—10 Regning, 10—11 Retskriv-
(i Nr. 7.) ning.
- (Prøveskrivning er i alle vedkommende Classer udført i Skoleaarets
sidste Skrivetimer.)

Den mundtlige Deel af Aarsprøven.

(I Klammer er tilføjet Numeret paa det Læseværelse, hvor Prøven afholdes.
Nr. 1—7 er i Stuen, 8—16 paa anden Sal og 17 paa tredie Sal.
Naar ikke en heel Classe bliver overhørt under Eet, deles Disciplene
efter deres Navnebogstaver.)

Afgangsclassen B—H.

(i Værelset Nr. 2, men Latin og Hebraisk i Nr. 6.)

- Fredag 16 Juli, 8—9^{1/2} Arithmetik; 9^{1/2}—11 Religion; 7^{1/2}—8^{1/2}
Hebraisk.
- Løvedag 17 —, 6—7^{1/2} Græsk; 7^{1/2}—9 Geometri.
- Mandag 19 —, 12^{1/2}—3^{1/2} Latin; 4^{1/2}—6 Historie; 6—7^{1/2} Naturlære.

Afgangsclassen J—T.

(i Værelset Nr. 6.)

Fredag 16 Juli, 4—5¹/₂ Arithmetik; 5¹/₂—7¹/₂ Græsk; 7¹/₂—8¹/₂ Hebraisk.

Løvedag 17 —, 12—1¹/₂ Geometri; 7¹/₂—9 Historie.

Mandag 19 —, 12¹/₂—3¹/₂ Latin; 4¹/₂—6 Naturlære; 6—7¹/₂ Religion.

Overgangsclassen A—J.

(i Værelset Nr. 8.)

Fredag 16 Juli, 10—12 Geometri; 12—2 Græsk.

Løvedag 17 —, 4—6 Arithmetik; 6—8 Latin.

Mandag 19 —, 6—8 Historie.

Tirsdag 20 —, 12¹/₂—2¹/₂ Religion.

Overgangsclassen L—V.

(i Værelset Nr. 9.)

Fredag 16 Juli, 4—6 Religion; 6—8 Latin.

Løvedag 17 —, 8—10 Geometri; 10—12 Arithmetik.

Mandag 19 —, 5¹/₂—7¹/₂ Græsk.

Tirsdag 20 —, 12—2 Historie.

3die studerende Classe B—J.

(i Værelset Nr. 2.)

Fredag 16 Juli, 12¹/₂—2¹/₂ Geographi; 4—6 Tydsk; 6—8 Geometri.

Løvedag 17 —, 8—10 Græsk; 10—12 Fransk; 4—6 Arithmetik.

Mandag 19 —, 8—10 Naturhistorie; 10—12 Historie.

Tirsdag 20 —, 10—12 Latin; 12—2 Religion.

3die studerende Classe L—W.

(i Værelset Nr. 14.)

Fredag 16 Juli, 8—10 Geographi; 10—12 Fransk; 4—6 Arithmetik.

Løvedag 17 —, 12—2 Naturhistorie; 6—8 Latin.

Mandag 19 —, 8—10 Græsk; 4—6 Religion; 6—8 Tydsk.

Tirsdag 20 —, 8—10 Geometri; 10—12 Historie.

4de studerende Classe.

(i Værelset Nr. 16.)

Fredag 16 Juli, 8—10 Fransk; 10—12 Geographi.

Løvedag 17 —, 12¹/₂—2¹/₂ Tydsk; 4—7 Latin.

Mandag 19 —, 8—10 Geometri; 10—12 Græsk.

Tirsdag 20 —, 8—10 Historie; 10—12 Religion; 12—2 Naturhistorie.

5te studerende Classe B—Ma.

(i Værelset Nr. 8, men Tydsk i Nr. 16.)

Fredag 16 Juli, 8—9¹/₂ Historie.

Løvedag 17 —, 8—9¹/₂ Latin; 9¹/₂—11 Religion; 7—8¹/₂ Tydsk.

Mandag 19 —, 11—12¹/₂ Geographi; 12¹/₂—2 Naturhistorie.

Tirsdag 20 —, 8—9¹/₂ Fransk.

5te studerende Classe Mū.—W.

(i Værelset Nr. 9.)

Fredag 16 Juli, 11—12¹/₂ Geographi; 12¹/₂—2 Latin.

Løvedag 17 —, 12—1¹/₂ Historie.

Mandag 19 Juli, 11—12¹/₂ Religion; 12¹/₂—2 Fransk.
Tirsdag 20 —, 8—9¹/₂ Naturhistorie; 9¹/₂—11 Tydsk.

Iste Realclasse.

(i Værelset Nr. 17.)

Fredag 16 Juli, 4—6 Engelsk; 6—8 Mathematik.
Løvedag 17 —, 8—10 Naturhistorie; 10—12 Historie; 4—6 Religion;
6—8 Naturlære.
Mandag 19 —, 8—10 Fransk; 7—8¹/₂ Geographi.
Tirsdag 20 —, 12—2 Tydsk.

2den Realclasse.

(i Værelset Nr. 14.)

Fredag 16 Juli, 12—2 Geometri; 6—8 Tydsk.
Løvedag 17 —, 8—10 Fransk; 10—12 Naturhistorie; 4—6 Engelsk.
Mandag 19 —, 10—12 Religion; 12¹/₂—2¹/₂ Historie.
Tirsdag 20 —, 12—2 Geographi.

Iste Fælledsclasse A—K.

(i Værelset Nr. 6.)

Fredag 16 Juli, 8—9¹/₂ Naturhistorie; 9¹/₂—11 Tydsk.
Løvedag 17 —, 4—5¹/₂ Religion; 5¹/₂—7 Historie.
Mandag 19 —, 8—10 Latin; 10—11¹/₂ Fransk.
Tirsdag 20 —, 8—9¹/₂ Geographi; 12¹/₂—2 Engelsk.

Iste Fælledsolasse L—W.

(i Værelset Nr. 6, men Naturhistorie i Nr. 17.)

Fredag 16 Juli, 11—12¹/₂ Engelsk; 12¹/₂—2 Fransk; 1—2¹/₂ Naturhistorie.
Løvedag 17 —, 8—9¹/₂ Geographi; 9¹/₂—11 Tydsk.
Mandag 19 —, 8—10 Latin.
Tirsdag 20 —, 9¹/₂—11 Religion; 11—12¹/₂ Historie.

2den Fælledsclasse A.

(i Værelset Nr. 8.)

Fredag 16 Juli, 4—5¹/₂ Geographi; 5¹/₂—7 Religion; 7—8¹/₂ Fransk.
Løvedag 17 —, 11—12¹/₂ Engelsk; 12¹/₂—2 Naturhistorie.
Mandag 19 —, 8—9¹/₂ Dansk; 9¹/₂—11 Tydsk; 4—5¹/₂ Musiklære.
Tirsdag 20 —, 9¹/₂—11 Historie.

2den Fælledsclasse B.

(i Værelset Nr. 9, men Religion i Nr. 8.)

Fredag 16 Juli, 8—9¹/₂ Dansk; 9¹/₂—11 Historie.
Løvedag 17 —, 4—5¹/₂ Fransk; 5¹/₂—7 Tydsk; 7—8¹/₂ Musiklære.
Mandag 19 —, 8—9¹/₂ Engelsk; 9¹/₂—11 Geographi; 4—5¹/₂ Naturhistorie.
Tirsdag 20 —, 11—12¹/₂ Religion. [historie.]

Iste Underclasse A—H.

(i Værelset Nr. 16.)

Fredag 16 Juli, 4—5¹/₂ Musiklære; 5¹/₂—7 Fransk; 7—8¹/₂ Naturhistorie.
Løvedag 17 —, 8—9¹/₂ Dansk; 9¹/₂—11 Geographi. [historie.]
Mandag 19 —, 12¹/₂—2 Religion; 4¹/₂—6 Tydsk.

Iste Underclassse J—W.

(i Værelset Nr. 17, men Religion og Dansk i Nr. 16.)

Fredag 16 Juli, 8—9^{1/2} Geographi; 9^{1/2}—11 Naturhistorie; 12—1^{1/2} Religion.

Løvedag 17 —, 11—12^{1/2} Dansk; 12^{1/2}—2 Tydsk.

Mandag 19 —, 4—5^{1/2} Fransk; 5^{1/2}—7 Musiklære.

2den Underclassse.

(i Værelset Nr. 17, men Naturhistorie i Nr. 16.)

Fredag 16 Juli, 11—1 Geographi.

Mandag 19 —, 10—12 Tydsk; 6—8 Naturhistorie.

Tirsdag 20 —, 8—10 Religion; 10—12 Dansk.

3die Underclassse.

(i Værelset Nr. 2.)

Fredag 16 Juli, 11—12^{1/2} Dansk.

Løvedag 17 —, 12—1^{1/2} Religion.

Mandag 19 —, 12—1^{1/2} Geographi.

Forberedelsesclassen.

(i Værelset Nr. 2.)

Løvedag 17 Juli, 11—12 Regning.

Mandag 19 —, 11^{1/2}—12^{1/2} Dansk.

Skoleunderviisningen ophører for Afgangsclassen og Overgangsclassen Tirsdag Middag den 6te Juli, — for 3die, 4de og 5te studer. samt 1ste og 2den Realclassse Torsdag Middag den 8de Juli, — for 1ste og 2den Fælledsclassse samt 1ste, 2den og 3die Underclassse Mandag Middag den 12te Juli, — for Forberedelsesclassen Onsdag Middag den 14de Juli.

Til at overvære den mundtlige Prøve indbydes Enhver, der har Interesse for Skolen.

Liste over Udfaldet vil være fremhængt fra 1ste August.

Nye Disciple prøves (Kl. 10) Onsdag den 14de Juli. Onsdag den 21de Juli, Tirsdag den 17de August, helst en af de to førstnævnte Dage.

Onsdag den 18de August Kl. 8 begynder Underviisningen i det nye Skoleaar.

